

SAMLENOTAT
Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019

1. Formandskabets arbejdsprogram
- *Præsentation af formandskabet*
KOM dokument foreligger ikke

Side 2

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013
- *Politisk drøftelse*
KOM(2018)392

side 4

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013
- *Politisk drøftelse*
KOM(2018)393

side 30

4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vin-produkter, (EU) nr. 228/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i Unionens fjernområder og (EU) nr. 229/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav
- *Politisk drøftelse*
KOM(2018)394

side 41

5. Rapport fra højniveaugruppe om sukker
- *Præsentation af Kommissionen*
KOM dokument foreligger ikke

side 48

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI)

Den 15. juli 2019

1. Formandskabets arbejdsprogram KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Resumé

Blandt det finske formandskabs hovedprioriteter i forhold til landbrug og fiskeri er forhandlingerne om reformen af den fælles landbrugspolitik. Derudover ventes formandskabet at fokusere på de videre forhandlinger af forslaget om den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF), forebyggelsen af antimikrobiel resistens, nye planteforædlingsteknikker samt en ny skovstrategi efter 2020. Arbejdsprogrammet er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på en præsentation fra formandskabet.

Baggrund

Finland overtog den 1. juli 2019 formandskabet for Rådet. Finland indgår i trio-formandskab med Rumænien (første halvår 2019) og Kroatien (første halvår 2020).

Formandskabets arbejdsprogram er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på præsentation fra formandskabet.

Formål og indhold

Som hovedprioritet på landbrugsområdet forventes det finske formandskab at have fokus på reformen af den fælles landbrugspolitik og landbrugsbudgettet efter 2020. Formandskabet forventes således at fortsætte drøftelserne om modernisering og forenkling af den fælles landbrugspolitik og vil ifølge formandskabets program blandt andet at have fokus på at skabe en landbrugspolitik, som vil være i stand til at håndtere udfordringer indenfor fødevarerikkerhed, fødevarerforsyning, klimaforandringer og miljøbeskyttelse. Der ventes endvidere fokus på bioøkonomi, hvor det finske formandskab afholder en højniveaunkonference den 8.-10. juli 2019 i Helsinki. Endelig ventes formandskabet at afholde rådsmeddrøftelser om markedssituationen for landbrugsvarer samt landbrug og international handel.

På fødevarerområdet vil formandskabet have fokus på fødevarervindlen og det forventes, at formandskabet vil afholde arrangementer om blandt andet madspild og implementeringen af kontrolforordningen. På plantesundhedsområdet ventes formandskabet at ville rette fokus mod reguleringen af nye planteforædlingsteknikker. Der ventes endvidere rådsmeddrøftelser med fokus på pesticider blandt andet i slutningen af det finske formandskab i forlængelse af en kommende evaluering på området, nemlig en såkaldt REFIT-gennemgang med input fra interessenter.

På dyresundhedsområdet forventes formandskabet særligt at fokusere på forebyggelse af antibiotikaresistens, herunder udveksling af bedste praksis og understøttelse af nationale handlingsplaner. Desuden forventes formandskabet at videreføre drøftelserne af en række igangværende temaer såsom langdistancetransport af dyr, internetsalg af dyr, biosikkerhed og dyresundhed.

Det finske formandskab forventes at have fokus på bæredygtigt skovbrug, herunder udarbejdelsen af en ny skovstrategi efter 2020, som ventes drøftet på et rådsmøde.

Det forventes, at det finske formandskab på grundlag af den delvis generelle indstilling, som blev opnået på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2019 om forslaget om den Europæiske Hav- og

Fiskerifond (EHFF), vil prioritere trilogforhandlinger med Europa-Parlamentet og Kommissionen. Endvidere vil formandskabet prioritere de årlige forhandlinger om fiskerimuligheder for 2020 med henblik på vedtagelse for Østersøen i oktober 2019 og for Nordøstatlanten i december 2019. Som noget nyt vil Kommissionen i efteråret 2019 også fremlægge et forslag om fiskerimuligheder i Middelhavet i 2020. Formandskabet forventes endvidere at arbejde videre med forslaget om revisionen af EU's fiskerikontrolsystem, som blev fremlagt i maj 2018.

Formandskabet forventes også at sikre vedtagelse af et forhandlingsmandat med henblik på at indlede forhandlinger med Grønland om en ny fiskeriprotokol. Endelig vil formandskabet have fokus på at nå en fælles EU-holdning til forhandlingerne med kyststaterne samt Norge og Færøerne.

Det forventes, at Brexit også vil blive et emne under det finske formandskab. Håndteringen heraf afhænger af udviklingen frem mod den planlagte britiske udtrædelsesdato den 31. oktober 2019.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om formandskabsprogrammet.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet i denne sammenhæng, da der ikke er tale om stillingtagen til konkrete forslag.

Konsekvenser

Præsentationen af formandskabets program har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Regeringen vil tage konkret stilling til de enkelte forslags konsekvenser.

Høring

Sagen er i skriftlig høring i Det Rådgivende Fødevareudvalgs EU-underudvalg, § 2-udvalget (landbrug), § 5-udvalget (fiskeri) og Den Nationale Komité for Landbrugsdyr.

Danmarks Fiskeriforening bemærker, at det er vigtigt at prioritere arbejdet med revision af kontrolforslaget. Europa-Parlamentet er godt i gang med sin betænkning om forslaget, inklusiv ændringsforslag, og det er meget vigtigt med regler for kontrol af fiskeriet, som giver mening og er kontrollerbare.

Særligt i forbindelse med fornyelse af fiskeriprotokollen med Grønland anbefaler Danmarks Fiskeriforening, at man fra dansk side tager højde for danske erhvervsinteresser. Ikke mindst i lyset af Brexit, er det vigtigt at sikre fortsatte danske fiskerimuligheder og afsøge nye muligheder.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at Rådet vil tage præsentationen af formandskabsprogrammet til efterretning.

Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage formandskabets prioriteter til efterretning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

**2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013
KOM(2018)392**

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2019. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har den 1. juni 2018 fremsat forslag til en ny fælles forordning for den direkte støtte og landdistriktsstøtte samt visse støtteordninger under den nuværende fælles markedsordning. Forordningen sammenskriver og afløser Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 om direkte betalinger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning. Medlemsstaterne skal udarbejde strategiske planer for landbrugspolitikken. Planen skal dække både direkte støtte, landdistriktsudvikling og sektorprogrammer fra markedsordningen. Planen skal indeholde mål for landbrugspolitikken og beskrivelse af de interventioner, der indføres i medlemsstaten for at opfylde målene. Forslaget fastsætter desuden et obligatorisk støtteloft for direkte støtte per modtager per år samt en omfordeling af direkte støtte fra større til mindre og/eller mellemstore bedrifter (omfordelingsbetaling). Endelig vil forslaget videreføre en direkte indkomststøtte til landbrugsdrift med mulighed for supplerende støtte for klima- og miljøtiltag, standardbeløb til mindre landbrug og supplerende indkomststøtte til unge landmænd. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på politisk drøftelse med fokus på den grønne arkitektur – miljø og klima.

Baggrund

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om fastsættelse af fælles regler for støtte under landbrugspolitikken (strategiske planer) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 udgør en del af det samlede forslag til reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på politisk drøftelse.

Formål og indhold

Forslaget sammenskriver og afløser Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 om direkte betalinger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning. Der etableres dermed en fælles forordning, som samler medlemsstaternes mulige interventioner og rammerne herfor.

Forslagets overordnede mål er, at den fælles landbrugspolitik skal fremme en bæredygtig udvikling af landbruget, af fødevarerproduktionen samt af landdistrikterne. Dette skal ske gennem tre generelle målsætninger om at fremme og styrke udviklingen af 1) en robust og mangfoldig sektor, 2) miljøbeskyttelse og klimatiltag samt 3) den socioøkonomiske struktur i landdistrikterne. Disse tre målsætninger suppleres af en tværgående målsætning om at modernisere landbruget og landdistrikterne gennem viden, innovation og digitalisering.

Kommissionen anfører et skifte i politikken fra fokus på overholdelse af regler til fokus på resultater og øget fleksibilitet og subsidiaritet for medlemsstaterne til at levere på miljø- og klimamål gennem en ny grøn arkitektur samt forenkling og lettelse af administrative byrder for støttemodtagerne. Med den såkaldt nye leverancemodell anfører Kommissionen, at den fremover ikke vil kontrollere udbetalinger til individuelle støttemodtagere, men fokusere på revisionen af medlemsstaternes administration og opnåelse af resultater.

Hver medlemsstat skal udarbejde en strategisk plan for landbrugspolitikken, som beskriver de påtænkte interventioner, samt hvorledes de vil bidrage til de fælles EU-mål og andre relevante internationale forpligtelser.

Strategisk plan for landbrugspolitikken

Medlemsstaterne skal udarbejde strategiske planer for landbrugspolitikken i perioden 2021-2027. Planerne vil erstatte de nuværende landdistriktsprogrammer, men vil som noget nyt omfatte både landdistriktsstøtte og den direkte landbrugsstøtte samt visse støtteordninger under markedsordningen.

Planerne vil i udformningen i høj grad ligne det nuværende landdistriktsprogram. Lighedspunkterne gælder blandt andet i forhold til følgende:

- **Godkendelse og ændringer:** Kommissionens forslag til procedurer for udarbejdelse, godkendelse og ændringer af planer ligner de nuværende fra landdistriktsprogrammet. Kommissionen skal godkende planen senest 8 måneder efter modtagelsen. Ændringsforslag kan fremsættes en gang årligt, men først efter at der er foretaget en gennemgang af det foregående års resultater. Forslag til ændringer af planen skal godkendes af Kommissionen senest tre måneder efter modtagelsen.
- **Indhold:** Planerne skal som de nuværende landdistriktsprogrammer udarbejdes på baggrund af en *SWOT-analyse* og en *ex ante-evaluering*. En SWOT-analyse er en situationsanalyse af forhold, der kan påvirke implementeringen af planen, og som indgår i udformning af planens strategi og interventioner, mens en ex ante-evaluering er en forudgående analyse af planens forventede effekter. SWOT-analysen skal blandt andet indeholde en beskrivelse af nationale tiltag vedrørende direktivimplementering med relevans for landbrugsområdet. På baggrund af SWOT-analysen udarbejdes en behovsanalyse, herunder en indikativ kvantificering af miljø- og klimamålsætninger. Planerne skal indeholde en beskrivelse af de tiltag og regler, som skal gælde for den støtte, medlemsstaterne vil yde i form af direkte landbrugsstøtte og landdistriktsstøtte. Planerne skal også ligesom landdistriktsprogrammerne indeholde en finansieringsplan og en målplan med slutmålene og årlige delmål.
- **Overvågning, rapportering og evaluering:** Der skal etableres en såkaldt performanceramme, der skal muliggøre rapportering, overvågning og evaluering af de resultater, der opnås ved gennemførelsen af den strategiske plan. Den nye ramme vil som den nuværende bl.a. omfatte et sæt fælles kontekst-, output-, resultat- og effektindikatorer, mål og årlige delmål samt regler for dataindsamling, -opbevaring og -overførelse m.v. Rammen har til formål at overvåge fremdriften i im-

plementeringen i forhold til de fastlagte delmål og mål. Kravene til gennemførelse af evalueringer svarer i vidt omfang til det, der gælder for landdistriktsprogrammer i denne programperiode, idet der dog forventes at blive flere krav til evalueringer af selve planen i programperioden.

- Interessentinddragelse: Medlemsstaten skal etablere et partnerskab, der skal involveres i udarbejdelsen af planen. Som det kendes fra det nuværende landdistriktsudvalg, skal der nedsættes et overvågningsudvalg, som følger gennemførelsen af den strategiske plan, og som eksempelvis afgiver udtalelse om de årlige performancerapporter. Udvalget skal etableres inden den strategiske plan fremsendes til Kommissionen.

Der er væsentlige forskelle mellem Kommissionens forslag og det nuværende landdistriktsprogram. Den gældende landdistriktsforordning er for eksempel baseret på et meget omfattende system af målsætninger med tre mål, seks prioriteter og 18 fokusområder. Til sammenligning skal den strategiske plan alene forholde sig til ni specifikke målsætninger for den fælles landbrugspolitik, som er:

- Støtte en bæredygtig landbrugsindkomst og modstandsdygtighed i hele Unionen med henblik på at øge fødevareforsyningsikkerheden
- Fremme markedsorienteringen og øge konkurrenceevnen, inkl. større fokus på forskning, teknologi og digitalisering
- Forbedre landmændenes position i værdikæden
- Bidrage til begrænsning af og tilpasning til klimaforandringer samt bæredygtig energi
- Fremme bæredygtig udvikling og effektiv forvaltning af naturressourcerne, som for eksempel vand, jord og luft
- Bidrage til beskyttelsen af biodiversitet, styrke økosystemtjenester og bevare levesteder og landskaber
- Tiltrække unge landbrugere og fremme virksomhedsudvikling i landdistrikter
- Fremme beskæftigelse, vækst, social integration og lokal udvikling i landdistrikterne (herunder bioøkonomi og bæredygtig skovdrift)
- Forbedre det europæiske landbrugs reaktion på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder kravene til at sikre nærende og bæredygtige fødevarer, madspild samt dyrevelfærd.

I Kommissionens forslag vil medlemsstaterne få mulighed for at fravælge en eller flere målsætninger, hvis dette er begrundet i SWOT-analysen og ex ante-evalueringen. Planerne for landbrugspolitikken vil derudover skulle indeholde en beskrivelse af de elementer, der bidrager til den tværgående målsætning om moderniseringen af landbruget gennem viden, digitalisering og innovation. Det foreslås endvidere, at medlemsstaterne i deres plan for landbrugspolitikken skal redegøre for, hvordan der opnås forenkling og reducerede administrative byrder for støttemodtagerne.

Den nuværende landdistriktsforordning omfatter 20 forskellige foranstaltninger med meget detaljerede krav til indholdet af de enkelte støtteordninger. Til sammenligning skal den nye strategiske plan ud over indsatser under søjle I opbygges omkring et mindre antal interventioner under søjle II med mere fleksibilitet for medlemslandene til at designe støtteordninger.

Kommissionens revision skal ud fra et princip om en enkelt revision (single audit) fremover i højere grad koncentrere sig om certificeringsorganets arbejde, hvor Kommissionens under de nuværende forordninger gennemfører egne revisioner af medlemsstaternes administration af de forskellige støtteordninger. I dag kan Kommissionens revisioner føre til, at medlemsstaternes udgifter bliver underkendt (en underkendelse), hvis Kommissionen konstaterer, at EU-reglerne ikke er overholdt. I den nuværende forordning er der regler for, hvordan udbetalingsorganerne skal agere over for støttemodtagere eksempelvis i forhold til at inddrive uretmæssigt udbetalte beløb. Disse regler indgår ikke i for-

slaget, hvilket skyldes, at Kommissionen ikke længere vil regulere disse forhold i detaljer. Det bliver i stedet op til medlemsstaterne at definere disse forhold i deres planer. Kommissionens revision af certificeringsorganets arbejde kan fortsat afstedkomme underkendelser af betalingsorganets udgifter.

Den nye performanceramme er opbygget omkring årlige performancerapporter, som skal indeholde en række indikatorer. Indikatorerne kobles fremover mere direkte til udbetaling af EU-midler og en gennemsnitlig udgift (enhedsomkostning pr. støtteordning). Det vil for det første ske ved en årlig performanceafstemning (performance clearance), hvor hjemtagning vil afhænge af en række outputindikatorer (for eksempel antal investeringer eller hektar med afkoblet støtte). For det andet skal der gennemføres en årlig performancegennemgang (performance review), hvor udviklingen for en række årlige milepæle frem mod de endelige mål for planen overvåges på baggrund resultatindikatorer (aggregerede outputindikatorer som for eksempel andel af landmænd med miljø- og klimainvesteringer). Som noget nyt skal medlemsstaten udarbejde en handlingsplan, hvis der er en forsinket eller utilstrækkelig resultatopfyldelse i forhold til milepælene. Hvis handlingsplanen ikke udarbejdes eller vurderes utilstrækkelig af Kommissionen, kan det medføre suspension og i sidste ende reduktion af refusion for udgifter til medlemsstaten. Reglerne for reduktioner, suspensioner og underkendelser er nærmere beskrevet i forslag om forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugs-politik.

Performancerammen indeholder også en række effektindikatorer med relation til blandt andet vand- og luftområdet (for eksempel nitrat i grundvand eller reduktion af ammoniak). Disse indikatorer vil dog ikke indgå i performancerapporterne, men i en midtvejs- og slutevaluering.

Konditionalitet

Der indføres en såkaldt "konditionalitet" for at modtage arealstøtte og dyrepræmier. Udbetaling af den fulde støtte forudsætter overholdelse af konditionaliteten, og der kan alene iværksættes supplerende støtteordninger udover den direkte indkomststøtte til interventioner, som går videre end kravene omfattet af konditionaliteten. Konditionaliteten udgør, sammen med andre obligatoriske krav indført under EU-retten eller national ret, den såkaldte "baseline" for de yderligere indsatser, der gennemføres med landdistriktsstøtte, direkte landbrugsstøtte eller markedsstøtte. Det vil sige, at arealstøtte under søjle II til miljø, klima og andre formål samt miljø- og klimastøtte under søjle I skal ligge ud over konditionalitetens krav. Medlemsstaternes planer skal indeholde en beskrivelse af konditionaliteten.

Konditionaliteten omfatter i Kommissionens forslag de hidtidige krav omfattet af krydsoverensstemmelse, som er EU-krav i forordninger og den nationale implementering af EU-forordninger og direktivkrav inden for miljø, sundhed, dyrevelfærd, samt regler udformet med henblik på at sikre god landbrugs- og miljømæssig stand. Konditionaliteten udvides desuden med nye krav, som omfatter: restriktionerne indført af medlemslandene om brug af plantebeskyttelsesmidler i sårbare områder, der gennemfører EU's direktiv om integreret plante-beskyttelse (IPM). På vandmiljøområdet udvides konditionaliteten, så den omfatter Vandrammedirektivets foranstaltninger om beskyttelse mod udvaskning af fosfor til vandmiljøet. Desuden fastsættes krav om bedrifternes anvendelse af et webbaseret værktøj til udarbejdelse af markkort, afgrødeplanlægning og gødningsplanlægning (bedriftsbæredygtighedsinstrument for næringsstoffer), som kan supplere nationale IT-værktøjer især for mindre bedrifter, som ofte ikke anvender de mere avancerede IT-løsninger. I relation til klima og biodiversitet følger der krav om beskyttelse af kulstofholdige arealer i form af vådområder og tørveholdige arealer samt pløjeforbud af permanent græs i Natura 2000 og forbud mod barjord i årets mest følsomme perioder. På dyresundhedsområdet foreslår Kommissionen, at konditionalitetskravene om indberetning af dyresygdomsudbrud udvides til også at omfatte mund- og klovesyge og bluetongue.

Endvidere omfatter konditionaliteten som noget nyt tillige de hidtidige såkaldte "grønningskrav" i en ændret form gennem krav om sædskifte, opretholdelse af andelen med permanent græs samt opretholdelse af en andel af arealer med landskabstræk og ikke-produktive arealer.

Bedriftsrådgivningstjeneste

Som i det nuværende EU-regelgrundlag stiller Kommissionen forslag om, at medlemsstaterne skal sikre en ordening med rådgivning af landbrugere og andre modtagere af landbrugsstøtte. Kravene til denne tjeneste skærpes i Kommissionens forordningsudkast i forhold til de nuværende krav.

Tjenesten skal yde rådgivning om økonomiske- og miljømæssige forhold samt om den sociale dimension i landbruget og skal som minimum dække alle de krav, betingelser og forvaltningsforpligtelser, som gælder for landbrugsstøtten. Endelig skal den dække krav fastsat i lovgivning om bl.a. vand, bæredygtig brug af pesticider samt initiativer til bekæmpelse af antimikrobiel resistens, risikostyring, støtte innovation og digitale teknologier i erhvervet.

Medlemsstaterne skal sikre, at denne bedriftsrådgivning er upartisk, og at konsulenterne ikke er involveret i interessekonflikter. I Danmark gennemføres denne tjeneste i dag i form af landbrugets rådgivningstjeneste.

Direkte støtte (søjle I)

Medlemsstaternes skal fortsat udbetale en direkte indkomststøtte, som er afkoblet krav om nogen specifik produktion, men som ydes på basis af støtteberettigede landbrugsarealer. Den hidtidige grønne betaling indregnes i denne støtte. Beløbsmæssigt udgør den direkte indkomststøtte hovedparten af søjle I i den fælles landbrugspolitik. Denne støtte kaldes fremover "basisindkomststøtte" og skal ydes per støtteberettiget hektar til "ægte landmænd". Definitionen af "ægte landmænd" skal fastlægges af medlemsstaterne. Støtten betales med et ensartet beløb per hektar, medmindre medlemsstaterne yder støtte på grundlag af betalingsrettigheder med forskellig værdi per hektar. Basisindkomststøtte afløser grundbetalingsordningen og den grønne betaling.

I Kommissionens forslag kan medlemsstaterne vælge at differentiere basisindkomststøtten per hektar mellem forskellige områder, der har samme socioøkonomiske eller agronomiske forhold. Hvis denne mulighed vælges, skal det estimerede gennemsnitsbeløb per hektar og det planlagte output for hver gruppe af områder indikeres i medlemsstaternes plan.

Kommissionen foreslår, at der fastsættes et støtteloft ("capping") for direkte støtte, hvor støtten degressivt reduceres for beløb over 60.000 € (ca. 450.000 kr.) per bedrift per år. Der skal ske en reduktion med mindst 25 % for beløb mellem 60.000 € (ca. 450.000 kr.) og 75.000 € (ca. 560.000 kr.), med mindst 50 % for beløb mellem 75.000 € (ca. 560.000 kr.) og 90.000 € (ca. 675.000 kr.), med mindst 75 % for beløb mellem 90.000 € (ca. 675.000 kr.) og 100.000 € (ca. 750.000 kr.), og støtten over 100.000 € pr. bedrift pr. år bortfalder helt. I forbindelse med beregningen af støttebeløbet skal medlemsstaterne tage hensyn til omkostninger til lønninger inklusiv skatter og sociale bidrag samt aflønning af ulønnet arbejde af ejer m.v. Det beløb, som overstiger støtteloftet (det vil sige det "cappede" beløb), skal primært anvendes til omfordelingsbetaling. Hvis det cappede beløb er højere, end hvad der er behov for til omfordelingsbetaling, skal overskuddet anvendes til at finansiere andre interventioner vedrørende direkte støtte. Hvis der er yderligere overskydende midler fra støtteloftet, kan de overføres til finansiering af interventioner under landdistriktsprogrammet. Overførslerne skal beskrives i medlemsstaternes strategiske planer.

Betalingsrettigheder

Medlemsstater, der har anvendt betalingsrettigheder under den nuværende reform, kan fortsætte med at udbetale støtte på grundlag af betalingsrettigheders værdi. Hvis en medlemsstat vælger ikke at anvende betalingsrettigheder, udløber disse ved den nuværende reformperiodes ophør.

I modsat fald sikrer medlemsstaterne, at betalingsrettigheders værdi konvergeres mod en enhedsværdi, hvor medlemsstaterne skal sikre, at betalingsrettighedernes værdi udgør mindst 75 % af gennemsnitsværdien af basisindkomststøtte senest i 2026. Værdien af betalingsrettigheder skal fastsættes for ansøgningsår 2020 med udgangspunkt i de nuværende regler og den relaterede betaling for grønning.

Omfordelingsstøtte

For at sikre omfordeling af støtte fra store til små og mellemstore bedrifter foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne skal indføre en omfordelingsstøtte i form af en årlig afkoblet støtte per hektar. Medlemsstaterne skal fastsætte et beløb per hektar eller forskellige beløb for forskellige intervaller samt det maksimale antal hektar per landmænd, som omfordelingsstøtten kan betales til. Omfordelingsstøtten per hektar kan ikke overstige det nationale gennemsnit for direkte støtte per hektar.

Støtte til unge landbrugere

Med henblik på at fremme generationsskifte i landbruget foreslår Kommissionen, at medlemsstaterne under direkte indkomststøtte kan yde en supplerende støtte til unge nyetablerede landmænd. Støtten vil være en årlig, afkoblet støtte per støtteberettiget hektar til landmænd, der kan modtage basisindkomststøtte. Medlemsstaterne skal mindst anvende et beløb svarende til 2 % af den direkte støtte til unge landbrugere – enten til støtte via søjle I eller II.

Miljø- og klimastøtte i søjle I

Medlemsstaterne skal udforme frivillige "miljø- og klimaordninger" under den direkte støtte, der giver mulighed for etårige arealbetalinger med sigte på miljø- og klimamæssige målsætninger. Støtte kan gives for forpligtelser, som går ud over konditionalitet, andre relevante obligatoriske krav samt fastlagte aktiviteter for opretholdelse af landbrugsarealer i en stand, som gør, at de umiddelbart kan inddrages i landbrugsdriften. Forpligtelserne skal adskille sig fra – men være konsistente med miljø-, klima- og andre forvaltningsforpligtelser under søjle II. Støtten kan ydes enten som et tillæg til basisindkomststøtten eller som betaling for meromkostninger og tabt indtægt i medfør af forpligtelsen.

Koblet støtte

Der kan fortsat inden for en beløbsmæssig ramme ydes koblet støtte til produktion af korn, oliefrø, proteinafgrøder, bælgplanter, hør, hamp, ris, nødder, kartoffelstivelse, mælk og mejeriprodukter, frø, fåre- og gedekød, okse- og kalvekød, olivenolie, silkeorme, tørret foder, humle, sukkerroer, sukkerrør, cikorie, frugt og grønt samt lavskov og andre non-foodafgrøder, med undtagelse af træer, som anvendes til produktion af produkter, der har potentiale til at kunne afløse fossile materialer. Støtten skal ydes som en årlig støtte per hektar eller dyr. Kommissionen har foreslået et loft for den koblede støtte på 10 % af den samlede direkte støtte under søjle I. Der er mulighed for, at støtten kan gå op med yderligere 2 %, hvis den yderligere procentsats afsættes til støtte til proteinafgrøder. Medlemsstater gives dog mulighed for at fortsætte niveauet for koblet støtte i 2018, hvilket kan være langt højere end 10+2 %.

Landdistriktsudvikling (Søjle II)

Følgende typer af interventioner vil høre under landdistriktsudvikling:

- a) Miljø, klima og andre forvaltningsforpligtelser,
- b) Naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger,
- c) Områdespecifikke ulemper som følge af visse direktivpålagte obligatoriske krav,

- d) Investeringer,
- e) Etablering af unge landbrugere og etablering af virksomheder i landdistrikter,
- f) Risikostyringsinstrumenter,
- g) Samarbejde,
- h) Vidensoverførsel og information.

Der er obligatorisk for medlemsstaterne at etablere frivillige ordninger vedrørende miljø- og klimavenligt landbrug. Derudover kan medlemsstaterne etablere frivillige ordninger for omlægning til eller opretholdelse af økologisk landbrugsdrift, miljø- og klimavenligt skovbrug og skovbevarelse eller andre driftsmæssige forpligtelser. Betalinger for arealmæssige forpligtelser skal ydes per hektar. De hidtidige muligheder udvides med muligheden for at etablere kollektive og resultatbaserede ordninger med henblik på at levere miljøforbedringer i større skala og på målbar vis. Forpligtelser skal have en varighed på 5 til 7 år, men med henblik på at opnå og fastholde effekt kan der fastsættes længere varighed eller årlig forlængelse. I behørigt begrundede tilfælde og for nye tilsagn, der følger direkte efter den første indledende periode, kan varigheden af tilsagn nedsættes. Betingelserne knyttet til fastsættelse af støttesatser er stort set uændrede.

I områder, hvor der er naturbetingede begrænsninger (bjerge og lignende), vil der være mulighed for helt eller delvist at kompensere for ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af de specifikke begrænsninger. Der kan ydes årlige betalinger per hektar.

I områder med direktivbestemte obligatoriske krav, der er pålagt i medfør af enten Natura 2000-direktiverne¹ eller vandrammedirektivet (til vandoplandene), vil der være mulighed for helt eller delvist at kompensere land- og skovbrugere for ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af de områdespecifikke begrænsninger. Betalinger i medfør af begrænsninger fra Natura 2000-direktiverne kan alene ydes for tiltag, der går videre end de relevante GLM-normer og fastlagte betingelser for opretholdelse af landbrugsarealer. Betalinger i medfør af begrænsninger fra vandrammedirektivet kan alene ydes for tiltag, som går ud over konditionalitet fastlagt i bilag III til fællesforordningen, med undtagelse af SMR 1 (vandrammedirektivet). Der kan ydes årlige betalinger per hektar.

Medlemsstaterne kan yde investeringsstøtte til eksempelvis investeringer i fysiske aktiver (materielle som for eksempel teknologi eller stalde og immaterielle investeringer som for eksempel vådområder), der bidrager til opfyldelsen af målsætningerne i medlemsstatens strategiske plan. Der kan desuden ydes støtte til etablering af unge landbrugere og etablering af virksomheder i landdistrikterne, og der skal ydes støtte til risikostyringsinstrumenter i form af finansielle bidrag til præmier til forsikringsordninger og finansielle bidrag til gensidige fonde. Der kan desuden ydes tilskud til samarbejdsprojekter samt vidensoverførsel og information.

Endvidere skal der ydes støtte til lokale aktionsgrupper (LAG) (jf. også afsnittet om finansielle forhold), og der kan ydes støtte til etablering af finansielle instrumenter.

Ovennævnte muligheder for støtteordninger er også omfattet af det nuværende forordningsgrundlag for landdistriktspolitikken. Der vil blive stillet krav om, at medlemsstaterne skal fastlægge en række støttebetingelser for de enkelte ordninger, og der vil blive fastlagt regler for den maksimale støtte under ordningerne.

¹ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet) med senere ændringer og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet).

Der vil være krav om etablering af henholdsvis et europæisk og nationalt netværk for landbrugspolitikken, således som det kendes fra det nuværende europæiske netværk for udvikling af landdistrikterne og det nationale landdistriktsnetværk.

Desuden får medlemsstaterne mulighed for at afsætte op til 5 % af midlerne under Landdistriktsfonden til udmøntning via eller kombineret med investeringer under InvestEU. InvestEU er afløseren for den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFIS).

Sektorstøtte

En række støtteordninger, der tidligere var indeholdt i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning, overføres til den nye forordning. Herudover bliver der som noget nyt mulighed for at yde støtte til producentorganisationer inden for alle sektorer.

Producentorganisationer i frugt- og grøntsektoren

De nuværende regler for støtte til producentorganisationer inden for frugt- og grøntsektoren foreslås videreført i tilpasset form med blandt andet et tydeligere fokus i ordningen på klima-, miljø- og bæredygtighedsmål samt i et vist omfang på tiltag til kriseforebyggelse og styring. Der foreslås en ny målsætning om at øge forbruget af frugt og grønt. Der kan ydes EU-støtte til producentorganisationers driftsfonde med henblik på gennemførelse af operationelle programmer, som skal gennemføres over 3-7 år, mod nu 3-5 år. Støttesatserne vedrørende sammenslutninger af producentorganisationer og transnationale producentorganisationer ventes foreslået øget, men fortsat beregnet som en maksimal andel af værdien af hver enkelt producentorganisations afsatte produktion. Ligeledes foreslås forholdet mellem (alle typer af) producentorganisationers egne bidrag til deres driftsfonde og EU's støtte i de fleste tilfælde fastholdt på de nuværende niveauer. Det foreslås, at minimum 20 % af udgifterne under driftsprogrammerne skal være relateret til opfyldelse af miljø- og klimamål, hvor kravet i dag er mindst 10 %. Derudover foreslås det, at minimum 5 % af udgifterne under driftsprogrammerne skal være relateret til opfyldelse af mål vedrørende forskning og udvikling mht. bæredygtige produktionsmetoder samt innovation, der kan styrke konkurrencedygtigheden.

Biavl, vin, oliven og humle

Forslaget er næsten uændret i forhold til de nugældende regler om biavl, idet det dog er uklart, om programmerne fortsat skal være treårige. Den samlede budgetramme for biavl øges med 67 % fra 36 mio. € om året til 60 mio. € om året. Støtte til vin ydes fortsat til 16 medlemsstater, hvoraf Danmark ikke er omfattet. Det er de samme tiltag, der kan ydes støtte til som i de gældende regler. Satserne for EU-støtte i de forskellige tiltag antages at være uændrede. Det samlede budget til vinstøtte, oliven- og spiseoliven samt humle reduceres på linje med det samlede landbrugsbudget. Olivenstøtte kan højst udgøre 5 % af værdien af en produktionsorganisations markedsførte produktion, og ordningen omfatter Grækenland, Frankrig og Italien, mens humle alene omfatter Tyskland.

Andre produkter

Det foreslås som noget nyt at give mulighed for at yde støtte til producentorganisationers gennemførelse af støtteprogrammer inden for alle sektorer, der ikke i forvejen er omfattet af en støtteordning for producentorganisationer. De tiltag, der kan støttes, kan blandt andet kan vedrøre planlægning af produktion, koncentration af udbud, fremme af bæredygtige produktionsmetoder, krisestyring mv. Det foreslås, at hver medlemsstat kan vælge at anvende op til 3 % af sin kuvert til direkte betalinger til sådan støtte. Støtten foreslås højst at kunne udgøre 5 % af en producentorganisations samlede markedsførte produktion. EU-andelen af støtten foreslås begrænset til 50 % af de faktiske afholdte udgifter.

Finansielle forhold

Denne forordning inkluderer visse bindinger på anvendelsen af midlerne i lighed med de nuværende bindinger for støtte til landdistriktsudvikling. Det foreslås således, at der skal anvendes minimum 30 % af det samlede bidrag fra Landdistriktsfonden til den strategiske plan til miljø- og klimaformål. I opgørelsen vil støtte til områder med naturbetingede begrænsninger ikke længere kunne indgå. Der skal også fortsat anvendes minimum 5 % af bidraget fra Landdistriktsfonden til lokale aktionsgrupper (LAG). Der vil desuden blive et nyt krav om, at der skal anvendes et beløb svarende til mindst 2 % af midlerne under søjle I til målsætningen om at "Tiltrække landbrugere og lette virksomhedsudviklingen i landdistrikterne". Midlerne kan anvendes under søjle I eller søjle II eller fordeles på forskellige indsatser under de to søjler.

Af Kommissionens forslag fremgår det, at det generelle, maksimale EU-bidrag fra Landdistriktsfonden vil udgøre 43 % for en region som Danmark (det vil sige minimum 57 % national medfinansiering), hvilket vil være en reduktion af EU-medfinansieringen på 10 procentpoint i forhold til nu. Samtidig vil der blive fastsat en lidt højere EU-medfinansiering på bidrag fra Landdistriktsfonden til blandt andet lokale aktionsgrupper (LAG), ikke produktive investeringer (som for eksempel vådområder) og miljø- og klimaindsatser på 80 %, som nu udgør 75 %.

Det foreslås, at medlemsstaterne får mulighed for at overføre op til 15 % af budgettet fra direkte støtte i årene 2021-2026 til budgettet til landdistriktsudvikling med virkning for årene 2022-2027. Tilsvarende vil der være mulighed for at overføre op til 15 % af midlerne fra landdistriktsudvikling til direkte støtte. Der kræves ikke national medfinansiering ved anvendelsen af midler overført fra søjle I. Der kan endvidere overføres yderligere 15 % fra den direkte støtte til landdistriktsudvikling, hvis midlerne anvendes til miljø- og klimatiltag. Der kan endelig overføres yderligere 2 % fra den direkte støtte til landdistriktsudvikling, hvis midlerne anvendes til unge landbrugeres etablering, jf. ovenfor.

Endelig bemærkes det, at 40 % af landbrugsbudgettet forventes at bidrage til klimamålsætninger. Opgørelsen heraf skal beregnes ud fra vægtninger af forskellige former for interventioner. Udgifterne til direkte støtte, omfordelingsstøtte samt støtte til områder med naturbetingede eller andre områdespecifikke begrænsninger vil skulle vægtes med 40 %, mens udgifterne til miljø- og klimastøtte under søjle I og søjle II vil skulle indgå med vægten 100 %.

Performancebonus

Kommissionen foreslår, at 5 % af Landdistriktsfondens bidrag i 2027 til medlemsstatens plan for landbrugspolitikken bliver reserveret til en såkaldt performancebonus. Performancebonussen kan blive frigivet til medlemsstaten på grundlag af performancegennemgangen i 2026 som belønning for opnåelse af tilfredsstillende resultater i forhold til fastlagte miljø- og klimamål. Performancebonussen vil blive endeligt tildelt i regnskabsåret 2027.

Forskning

Kommissionen har fremlagt forslag vedrørende forskningspolitik (Horizon Europe), hvor der er foreslået en øremærkning af 10 mia. € til landbrugs- og fødevarerrelateret forskning. Dette er ifølge Kommissionen en forøgelse på 300 % i forhold til i dag.

Formandskabets ændringsforslag

De væsentligste ændringsforslag fra det østrigske og det rumænske formandskab er følgende:

- Modellen for resultatmåling ændres til en såkaldt "trappemodel", hvor tærskelværdien for afvigelse mellem mål og observerede milepæle er 45 % i begyndelsen af perioden og derefter gradvist falder til 35 %.

- Trappemodellen nævnt ovenfor kombineres med toårige milepæle i forbindelse med den såkaldte performancegennemgang, hvor Kommissionen havde foreslået årlige milepæle.
- De specifikke målsætninger for landbrugspolitikken foreslås udvidet til også at omfatte ligestilling mellem mænd og kvinder.
- Kravene til den strategiske plan reduceres, så planen ikke skal indeholde et separat afsnit om de elementer, der vedrører forenkling og færre administrative byrder for støttemodtagerne.
- Der foreslås, at medlemsstaterne kan anvende op til 6 % (i stedet for 4 %) af midlerne under Landdistriktsfonden til teknisk bistand, hvis den pågældende medlemsstats konvolut for landdistriktsudvikling (søjle II) udgør op til 1,5 mia. €.
- Det foreslås, at medlemsstaterne indenfor bedriftsrådgivning kan vælge at anvende eksisterende rådgivningssystemer, og at disse både kan være offentlige og private.
- Der foreslås nogle lempelser af GLM-kravene som for eksempel udskydelse af implementeringen af kravet om beskyttelse af vådområder og tørvejerde til 2024 og mulighed for at tage hensyn til blandt andet bedrifters størrelse, bedriftsstruktur og arealandel med skov i fastlæggelse af GLM-kravene.
- Af de lovbestemte forvaltningskrav under konditionaliteten foreslås det at slette en række krav om mærkning og registrering af dyr og vedrørende smitsomme husdyrsygdomme.
- Endvidere foreslås det, at implementering af kravet om et webbaseret værktøj til gødningsplanlægning kan udsættes til år 2023 og flyttes fra konditionalitet til bedriftsrådgivningstjenesten. Det foreslås, at medlemsstaterne får mulighed for at anvende eksisterende nationale systemer, hvis disse er ækvivalente med Kommissionens forslag, og at disse kan være både offentlige og private systemer.
- Der foreslås øget subsidiaritet på en række områder. Definitionen af ”ægte landmand” gøres frivillig for medlemsstaterne, og medlemsstaterne får mere fleksibilitet i forhold til kravene til unge landmænd. Det foreslås, at det er frivilligt for medlemsstaterne, hvorvidt de vil fratække lønomkostninger fra loftet fra direkte støtte pr. bedrift, og om medlemsstaterne vil gøre brug af omfordeling af direkte støtte fra store til små og mellemstore bedrifter.
- Derudover foreslås det, at medlemsstater kan beslutte ikke at have risikostyringsinstrumenter i deres strategiske plan, hvis de anvender nationale risikostyringsinstrumenter, som opfylder deres behov jf. deres SWOT-analyse. Derudover fremgår det tydeligere, at risikostyringsværktøjer ikke er begrænset til gensidige fonde og forsikringsordninger.
- Det foreslås at tilføje yderligere typer af investeringer til listen over investeringer, hvor der kan ydes støtte på op til 100 %. Det gælder investeringer i infrastruktur uden for bedriften, jordfordeling og forbedring samt skovinfrastruktur.
- Det foreslås, at der ved indførelse af nye EU-krav for landbrugere kan ydes støtte til investeringer for at efterkomme disse krav i højst 24 måneder fra den dato, hvor de bliver obligatoriske for landbrugsbedriften (mod 12 måneder under nuværende regler).
- Der gives mulighed for at visse arealstøtte-ordninger under søjle II kan have en varighed ned til et år mod ellers 5-7 år.
- Det foreslås, at medlemsstaterne også får mulighed for at udjævne værdien af og afskaffe betalingsrettighederne i løbet af den kommende reformperiode.
- Bestemmelserne om en performancebonus og tildeling af performancebussen slettes med forbehold for, at dette kan indgå i drøftelserne om den nye flerårige finansielle ramme.
- Det foreslås, at medlemsstaterne skal kunne justere enhedsomkostningen for fx investeringer ud fra ansøgningsrunder. Formandskabet lægger op til fortsat drøftelse af variation for enhedsomkostninger. Det foreslås, at medlemsstaterne på ethvert tidspunkt kan ændre (og anvende) elementer i deres strategiske plan, der vedrører interventioner under landdistriktsudvikling, som ikke medfører ændringer i de fastsatte mål for resultatindikatorer og tilhørende delmål.

- Formandskabet har endvidere foreslået en række ændringer i mulighederne for at yde sektorstøtte, herunder udvidede muligheder for støtte til olivenolie, ligesom der inden for frugt- og grøntsektoren foreslås en højere EU-medfinansiering, når en andel af tiltagene adresserer miljø og klima.
- Formandskabet foreslår også, at udvide loftet for koblet støtte der kan gives i søjle I til det nuværende niveau.
- Formandskabet foreslår, at for sektorstøtte til "andre sektorer" kan medlemsstaten forhøje anvendelsen fra 3 % af sin kuvert til direkte betalinger til 5 % forudsat, at denne forhøjelse fra 3 til 5 % modsvares af en reduktion af den koblede støtte, som medlemsstaten må anvende.
- Det foreslås desuden i det seneste ændringsforslag, at sektorstøtte til "andre sektorer" udstrækkes til en lang række produkter. Endvidere lægges der op til, at sektorstøtte til "andre produkter" kan ydes af medlemsstaterne direkte som strukturel støtte og ikke kun via producentorganisationers driftsprogrammer.
- Formandskabet foreslår, at eco-schemes udover bidrag til mindst en af de tre specifikke målsætninger vedrørende miljø og klima også kan bidrage til specifikke målsætninger vedrørende beskæftigelse, vækst, social integration og lokal udvikling i landdistrikterne (herunder bioøkonomi og bæredygtig skovdrift) samt det europæiske landbrugs reaktionsevne på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder kravene til at sikre nærende og bæredygtige fødevarer, madspild samt dyrevelfærd.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på politisk drøftelse med fokus på den grønne arkitektur – miljø og klima.

Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg, der er det ledende udvalg.

Landbrugsudvalgets samlede udtalelse

Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg har den 2. april 2019 stemt om udvalgets samlede udtalelse. I udtalelsen lægges der blandt andet vægt på følgende:

Udvalget lægger op til et års forsinkelse af reformen, hvorefter ikrafttrædelse bliver den 1. januar 2022.

På capping foreslås et loft over den direkte støtte efter 100.000 €, hvor støtte til eco-schemes, unge landbrugere og 50 % af lønomkostningerne fratrækkes før capping. Landbrugsudvalget har med udtalelsen lagt op til, at mindst 60 % af de nationale konvolutter skal allokeres til basisindkomstsstøtten og den komplementære omfordelingsstøtte, der er fastsat til minimum 5 %. Mindst 20 % af den direkte støtte (søjle I) skal øremærkes til eco-schemes, og maksimum 10 % under søjle I kan anvendes til koblet støtte, hertil ekstra 2 % til proteinafgrøder. Der skal anvendes mindst 2 % af de nationale konvolutter til unge landbrugere, der kan understøttes yderligere af landdistriktstiltag (søjle II).

Udvalget støtter obligatoriske eco-schemes, der skal udbydes af medlemsstaten, men er frivillige for landbrugeren, og giver mulighed for at belønne landbrugere for tiltag, der er gavnlige for miljøet, ligesom udvalget tilføjer dyrevelfærd som formål med eco-schemes. Man ønsker en blødere konditionalitet, der giver mere fleksibilitet til medlemsstaten til for eksempel at designe eco-schemes, der skal gå videre end reglerne i konditionaliteten. Til gengæld foreslås en liste over eco-schemes, som medlemsstaten skal udbyde, som for eksempel støtte til biodiversitet (ikke-produktive arealer) og tiltag på kulstofrige jorde, ligesom Kommissionen skal udvide denne liste med andre eco-schemes, som skal være valgfrie for medlemsstaterne. Listen med konkrete eco-schemes, som medlemsstaterne skal udbyde afspejler elementer i konditionaliteten, som ændres/fjernes af udvalget.

Udvalget ønsker også, at mindst 30 % af midlerne under landdistriktspolitikken (søjle II) øremærkes til klima- og miljøtiltag, men at støtte ydet til områder med naturlige begrænsninger (for eksempel bjerge og øer) delvist skal kunne medregnes som miljø- og klimatiltag. Der udover ønskes det, at minimum 30 % skal gå til investeringer og risikostyringsværktøjer. Udvalget ønsker, at der højst kan overføres op til 15 % af midlerne fra søjle I til søjle II, og at disse anvendes til klima- og miljøtiltag til landbrugere. Modsat Kommissionens forslag skal det kun være muligt at overføre 5 % fra søjle II til søjle I, der skal allokere til eco-schemes, idet visse medlemsstater dog skal kunne overføre yderligere 10 %. På tiltag under søjle II fastsætter udvalget maksimale støtteniveauer, hvilket ellers var fjernet i Kommissionens forslag.

Til definitionen af ”ægte landbruger” ønsker Landbrugsudvalget, at man binder landbrugsaktivitet sammen med idéen om at opretholde familielandbrugsmodellen. Derudover støtter udvalget, at medlemsstaten skal have mulighed for at definere begrebet videre.

Det er uvist, hvorvidt det nye Europa-Parlament vil arbejde videre på basis af Landbrugsudvalgets udtalelse af 2. april 2019.

Miljøudvalget og Budgetudvalgets udtalelser

Europa-Parlamentets udvalg for miljø, folkesundhed og fødevarer er udpeget som et tilknyttet udvalg. Miljøudvalget har i februar 2019 fremlagt en samlet udtalelse til landbrugsudvalget. Udtalelsen indeholder blandt andet forslag om at begrænse udformningen af eco-schemes til en liste over praksisser, som medlemsstaterne så kan vælge ud fra. Dette kan minde om den nuværende liste over tiltag under det grønne krav om miljøfokusområder. Endvidere er blandt andet foreslået, at 30 % af den direkte støtte øremærkes til eco-schemes. Det foreslås endvidere, at der ikke skal kunne overføres midler fra søjle II til I. I udtalelsen fra Budgetudvalget nævnes blandt andet, at EU's landbrugspolitik skal forblive en fælles EU-politik, som skal finansieres på tilstrækkelig vis.

Udtalelserne fra Miljø- og Budgetudvalget er indgået i Landbrugsudvalgets videre arbejde forud for deres udtalelse af 2. april 2019.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Gældende dansk ret omfatter lov om Landdistriktsfonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 766 af 19. juni 2017, og lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018. Dertil kommer en række bekendtgørelser for de enkelte støtteordninger under landdistriktsprogrammet og direkte betalinger.

Konsekvenser

Forslag vil have statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Der er behov for nærmere analyse af forslaget for at kunne vurdere konsekvenserne.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil have lovgivningsmæssige konsekvenser, da der skal udarbejdes en ny lov om støtte til strategiske planer. Desuden skal der udarbejdes nye bekendtgørelser for de støtteordninger, der skal

etableres vedrørende landdistriktsudvikling og direkte betalinger. Omfanget heraf kendes ikke på nuværende tidspunkt.

Statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslagets økonomiske konsekvenser skal ses i lyset af Kommissionens forslag til EU's kommende flerårige budget, som blev præsenteret 2. maj 2018. Den kommende aftale om EU's flerårige budget, der indgås af Det Europæiske Råd, fastlægger den overordnede årlige fordeling af midler til den fælles landbrugspolitik søjle I og II og fordelingen mellem medlemsstaterne, herunder delvist konvergens af direkte støtte mellem medlemsstaterne. Af forslagets bilag 7 fremgår det, at medlemsstater, hvis gennemsnitlige støtteniveau ligger under 90 % af EU-gennemsnittet, får lukket 50 % af differencen frem mod 2027. Alle medlemsstater bidrager ligeligt til finansieringen af denne omfordeling.

Ud af en samlet budgetkategori for bæredygtig udvikling på ca. 337 mia. € for perioden 2021-2027 (2018-priser) reserveres godt 254 mia. € til markedsrelaterede udgifter og direkte støtte. Hertil kommer 70 mia. € til landdistriktsudvikling, godt 5 mia. € til fiskeri og ca. 5 mia. € til miljø og klima. I faste priser svarer det til en reduktion af budgetkategorien på ca. 21 % i forhold til perioden 2014-2020 inklusiv Storbritannien. Kommissionen har oplyst, at hvis der regnes i løbende priser, og Storbritanniens andel af budgettet i 2014-2020 fratrækkes, er der tale om en reduktion på ca. 5 %. For Danmark reduceres – på linje med de andre medlemsstater – den direkte støtte med 3,9 % fra 2020-2021 og fastholdes herefter i løbende priser. Budgetforslaget indebærer endvidere, at den danske konvolut til landdistriktsudvikling i løbende priser reduceres med 15,6 % i perioden 2021-2027 sammenlignet med perioden 2014-2020.

Nedenstående beregning er baseret på Kommissionens forordningsforslag. Der tages forbehold for, at de erhvervsøkonomiske konsekvenser kan ændre sig. De erhvervsøkonomiske konsekvenser vil således i høj grad blive påvirket af udkommet af forhandlingerne om EU's samlede finansielle ramme, og beslutninger om øvrige nye tiltag under den nye landbrugsreform såsom udformningen af konditionaliteten for udbetaling af grundlæggende indkomststøtte, omfordelingsindkomststøtten samt eco-schemes. Herudover skal Danmark nationalt træffe beslutning om fleksibilitet mellem søjlerne på op til 15 % af den årlige konvolut for søjle I.

På baggrund af Kommissionens forordningsforslag vurderes det, at en budgetreduktion på 3,9 % af den direkte støtte fra 2020 til 2021 vil betyde et fald i den danske konvolut af direkte støtte på i alt 255 mio. kr. Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi (IFRO), Københavns Universitet, bemærker hertil, at det svarer til et gennemsnitligt fald i støtten på ca. 90 kr. pr. ha. Herefter ligger støtten fast frem til 2027. Den danske konvolut frem til 2027 er vist i tabellen nedenfor:

Tabel 1 Den danske tildeling på baggrund af Kommissionens forordningsforslag:

Mio. €	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Løbende priser	880,4	846,1	846,1	846,1	846,1	846,1	846,1	846,1
Faste 2018-priser ²	846,2	797,3	781,7	766,4	751,3	736,6	722,2	708,0

IFRO har foretaget en analyse af konsekvenserne ved capping af den direkte støtte. I analysen viser IFRO, hvordan det vil påvirke ansøgerne i 2021 ud fra et skøn om, hvordan reduktionen påvirker deres støtte i 2021 med og uden lønfradrag. Der tages i den forbindelse udgangspunkt i Kommissionens budgetforslag (jf. tabel 1).

² I beregningen af faste 2018-priser er der antaget en inflation på 2 %

Når der tages højde for lønomkostninger, sådan som Kommissionen foreslår, estimeres det, at i alt 134 bedrifter vil blive berørt af capping. Det samlede beløb, der cappes, ville være ca. 26 mio. kr. Det berørte areal er på 113.561 ha, hvilket svarer til omkring 4 % af det danske støtteberettigede landbrugsareal. IFRO bemærker, at det primært er store planteavlsbedrifter, der ville blive berørt, da deres lønomkostninger er lavere end andre sektorer.

Hvis lønfradraget ikke fratrækkes, ville beløbene for 2021 se betydeligt anderledes ud. Samlet ville det betyde, at 3.890 bedrifter ville blive påvirket, og der i alt ville blive cappet et beløb på 1.116 mio. kr. De berørte 3.890 bedrifter råder over et areal på 1.375.233 ha svarende til ca. halvdelen af Danmarks landbrugsareal.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget, hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer finder, at en af de største forandringer i Kommissionens forslag i forhold til den nuværende politik er, at en større del af beslutningen, om hvordan landbrugspolitikken skal implementeres, lægges ud til de enkelte medlemslande. Kommissionens ambition med forslaget er, at landbrugspolitikken skal levere flere konkrete resultater indenfor miljø og klima, og at dette skal tilrettelægges på en måde, så indsatsen i det enkelte medlemsland sker der, hvor der er et behov. Det giver mulighed for, at de konkrete krav, der stilles til den enkelte landmand, i højere grad kan tage udgangspunkt i forholdene på den enkelte bedrift end tidligere. Endvidere bliver det også muligt for medlemslandene at tilbyde landmændene frivillige ordninger (såkaldte eco-schemes) til miljø og klima i søjle 1, hvor en del af støtten kan være incitamentsbetalinger. Landbrug & Fødevarer er på den baggrund positivt indstillet overfor den nye model. Det er dog helt afgørende, at udmøntningen gennemføres på en måde, så det sikres, at der bevares ensartede konkurrencevilkår mellem medlemslandene. Kommissionens ønske om, at ambitionsniveauet for så vidt angår miljø- og klima generelt skal hæves på europæisk plan, og at dette skal afspejles i de nationale strategiske planer. Det er i den sammenhæng meget vigtigt, at det sikres, at EU-landene bevæger sig mod et fælles ambitionsniveau, der skaber ensartede konkurrencevilkår mellem medlemslandene. Der lægges op til, at landbrugspolitikken skal forenkles for landmanden, dels ved at den bliver mere målrettet nationale behov, og dels ved at anvende ny teknologi til kontrol og enklere støtteansøgning. Det er helt afgørende, at denne ambition leder til en mærkbar forandring for den enkelte landmand.

I forbindelse med det øgede fokus på landbrugspolitikens resultater inden for miljø og klima er det afgørende, at lande, der allerede i dag har gennemført en stor grøn omstilling og har høje nationale krav, også bliver anerkendt herfor gennem landbrugspolitikken og ikke tværtimod bliver straffet ved at have færre muligheder for at anvende landbrugspolitikens instrumenter.

De største umiddelbare bekymringspunkter i forslaget er, at budgettet generelt reduceres med 17 % i faste priser, når man sammenligner landbrugsbudgettet i kommende periode med den nuværende periode, jf. Kommissionens budgetforslag fra den 2. maj 2018. I lyset af at der til stadighed stilles højere krav til landbrugsproduktionen i Europa, så er det vigtigt, at der også følger midler med. Derfor er det heller ikke begrundet, hvorfor Danmark og en række andre lande fortsat skal overføre midler til primært en række af de øst- og centraleuropæiske lande, hvor omkostningsniveauet generelt er markant lavere. Ikke mindst i lyset af de budgetmæssige reduktioner af landbrugsbudgettet, er det helt afgørende, at Kommissionen leverer en mærkbar regelforenkling i den kommende periode fra 2021-2027.

Angående de *strategiske planer for landbrugspolitikken* bemærker Landbrug & Fødevarer, at de foreslåede strategiske planer for landbrugspolitikken for perioden 2021 til 2027 på mange måder forventes

at ligne det nuværende landdistriktsprogram i udformning og i forhold til godkendelsesprocessen. Det er i den forbindelse vigtigt at påpege, at processen omkring landdistriktsprogrammerne i dag opleves som meget tung og i flere lande er med til at forsinke implementeringen af landbrugspolitikken. Det er derfor vigtigt, at de strategiske planer kommer til at virke væsentligt mere enkle og effektive – ikke mindst da der fremadrettet lægges op til, at de også skal adressere initiativer under søjle 1. Det betyder, at Landbrug & Fødevarer for det første mener, at medlemslandene for hver ordning konkret skal begrunde, hvordan man har sikret den mest enkle regulering; dernæst skal bemærkninger fra landmændenes organisationer til implementering af nye regler vedlægges, når medlemslandene indsender deres strategiske planer til godkendelse i Kommissionen. Endelig skal alle strategiske planer oversættes til alle EU-sprog, således at der sikres gennemsigtighed og mulighed for at blive inspireret af en mere enkel implementering i andre EU-lande. Det er også vigtigt, at der er en smidig og hurtig godkendelsesproces fra EU's side så rammen om landbrugspolitikken i Danmark er kendt for danske landmænd i detaljer i god tid forud for den 1. januar 2021. Endelig er det helt afgørende, at rammerne sikrer en hurtig og effektiv udbetaling af landbrugsstøtte til landmændene. Det fremgår af forslaget, at medlemslandene kan risikere suspension for refusion af udgifter, såfremt der ikke er tilstrækkelig resultatopfyldelse. Det er afgørende, at landmænd, der leverer som aftalt, ikke risikerer manglende udbetaling som følge af medlemslandets (Danmarks) overordnede manglende performance. Det er i den forbindelse også afgørende, at landbrugspolitikens effekt vurderes ud fra nogle indikatorer, som landbrugspolitikken og landmændene har entydig indflydelse på. Derudover er det vigtigt i de strategiske planer, at medlemslandene overordnet set bevæger sig mod de målsætninger, der stilles over en flerårig periode. Her er det afgørende, at medlemslandene ikke bliver fastlåst på at fortsætte specifikke tiltag, blot fordi de har været anvendt historisk, men derimod kan udvikle og tilrettelægge indsatsen bedst muligt i forhold til at nå målsætningerne uanset, at det medfører udsving mellem årene.

I forhold til den *grundlæggende indkomststøtte med henblik på bæredygtighed (GIB) (afkoblet støtte)* bemærker Landbrug & Fødevarer, at den direkte støtte per hektar defineres som noget nyt som en decideret indkomststøtte. Støtten fortsætter som en afkoblet støtte per hektar. Den grønne støtte afskaffes og bliver en del af indkomststøtten. Til gengæld bliver det fremadrettet også muligt at anvende den direkte støtte til nye støtteordninger for miljø og klima, såkaldte "eco-schemes". Landbrug & Fødevarer mener, at det sender et forkert signal at kalde den grundlæggende indkomststøtte for "indkomststøtte", da Landbrug & Fødevarer anser landbrugsstøtten som en betaling for at landmændene i Europa skal opfylde høje krav til en bæredygtig landbrugs- og fødevarerproduktion. I den forbindelse mener Landbrug & Fødevarer, at det skal sikres, at minimum 60 % af søjle 1 gives til den grundlæggende indkomststøtte.

Vedrørende *konditionalitet*, noterer Landbrug & Fødevarer sig, at modtagelse af støtten ventes at være betinget af overholdelse af de nuværende krydsoverensstemmelseskrav, EU-krav og nationale lovkrav samt krav om sikring af god landbrugs- og miljømæssig stand. Den konkrete udmøntning af de enkelte krav kendes ikke endnu og konsekvenserne er derfor meget uklare. Det er som udgangspunkt positivt, at der gives større frihed til at tilrettelægge kravene nationalt, så de giver mening i en national kontekst. Det er dog afgørende, at kravene gennemføres på en enkel og meningsfuld måde, der tager udgangspunkt i at bakke op om god landmandspraksis. Samtidigt skal der være fokus på at undgå overimplementering og forvridding af konkurrencen mellem medlemslandene. Det skal derfor sikres, at krav, der stilles om betingelse for at modtage den grundlæggende indkomststøtte, skal være enslydende og gældende for alle europæiske landmænd. Det er i den forbindelse vigtigt, at landmænd i lande som Danmark, der generelt stiller skrappe krav til landbrugsproduktionen, ikke straffes ved at få indskrænket mulighederne for at opnå EU-støtte i forhold til konkurrenter i andre lande, hvor der er færre krav til produktionen. Det er vigtigt, at landbrugspolitikken også på dette område understøtter en produktion, der er effektiv og bæredygtig, frem for at stille den ringere end mindre effektive og bæredygtige konkurrenter. Det vil have afgørende betydning, hvordan man skelner mellem konditional-

tet og en ekstra indsats herudover, der kan honoreres i de såkaldte "eco-schemes", så den konkrete implementering er af stor betydning.

Vedrørende *økologi* savner Landbrug & Fødevarer generelt et fokus på økologisk produktion i forslaget. Der er i det nuværende regelsæt en anerkendelse af økologisk produktion ved at økologer er "green by definition". Der savnes et lignende signal omkring økologisk produktion i det nye forslag.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til *intern udjævning* med tilfredshed at det med forslaget fortsat er muligt at differentiere betalingsrettighedernes værdi. Angående *omfordelingsstøtten* mener Landbrug & Fødevarer, at det skal være frivilligt for medlemslandene, om de vil indføre omfordelingsstøtte.

I forhold til *støtte til unge landmænd* finder man, at det er vigtigt, at EU's landbrugspolitik er med til at understøtte generationsskifte. Det er positivt, at det forventes at være muligt at fortsætte med den nuværende støtteordning til unge landmænd, så der skabes kontinuitet for de landmænd, der nu anvender ordningen. Fremadrettet skal det overvejes, hvordan landbrugspolitikken anvendes til bedst muligt til at løse udfordringer med generationsskifte. I dag anvendes også EU-midler uden for landbrugspolitikken til at hjælpe med finansieringen af nye bedrifter og det er vigtigt, at denne mulighed fastholdes og komplementerer indsatsen under EU's landbrugspolitik.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til *frivilligt "eco-scheme"*, at det er meget interessant med en støtteordning i søjle 1, hvor det er muligt at give incitamentsbetalinger. Det er af stor betydning, at man kan anvende motiverende midler til en grøn omstilling. Der mangler dog fortsat detaljer om, hvilke rammer der gælder for at yde en "incitamentsbetaling". Landbrug & Fødevarer ønsker, at incitamentsbetalingen bliver så høj, at den sikrer landmændene en betydelig nettoindtjening. Ligeledes skal det være muligt at opkræve og målrette ordninger til landmænd i afgrænsede sektorer og geografiske områder. Endelig skal det være muligt at målrette støtten mod certificeringsordninger, herunder allerede eksisterende ordninger. Det er dog også her en stor udfordring, hvis landmænd i lande som Danmark, der i en lang årrække er gået foran i forhold til klima- og miljøeffektivitet, får færre muligheder og stilles ringere end landmænd i mindre effektive lande. Det bør derfor være muligt dels at støtte nationale krav, der ligger ud over EU-krav, og dels at støtte nye krav, der følger af en fælles EU-regulering.

I forhold til *støtteloftet* noterer Landbrug & Fødevarer, at forslaget indeholder et obligatorisk støtteloft på ca. 750.000 DKK (100.000 €), og at der skal ske en gradvis støttereduktion for beløb over 450.000 DKK (60.000€) – såkaldt degressivitet. Når det beregnes, om en landmand når støtteloftet, vil det være muligt at indregne lønomkostninger i bedriften samt værdien af ejerens arbejde. Landbrug & Fødevarer er imod støtteloftet. Landbrugsstøtten er en betaling for de ekstra omkostninger, som europæiske landmænd står over for som følge af efterlevelse af høje EU-standarde. De høje standarder efterleves både på den første hektar og på den sidste hektar. Derudover lægges der op til en meget bureaukratisk og omkostningstung model, da modregning af lønomkostninger vil medføre en ekstra administrativ byrde i forbindelse med støtteansøgningen. Det er ikke klart, hvad støtteloftet vil betyde for danske landmænd, og det er afgørende, at denne information tilvejebringes. Såfremt ønsket om at begrænse støtten til de største bedrifter fastholdes, så bør landene som alternativ til et absolut støtteloft kunne vælge en begrænset degressivitet.

Angående *koblet støtte* ønsker Landbrug & Fødevarer en markedsorientering af EU's landbrugspolitik, og er derfor grundlæggende modstander af koblet støtte. Dette er blandt andet relevant i forhold til markederne for markfrø og kartoffelstivelse. Der kan dog være særligt udsatte sektorer, som kan have brug for koblet støtte – herunder i Danmark i form af en slagtepræmie til blandt andet kalve. I forsla-

get lægges der op til et loft på koblet støtte på 10 % dog med mulighed for ekstra 2 % til proteinafgroeder. Landbrug og Fødevarer så gerne et loft på et lavere niveau, for at begrænse anvendelsen af koblet støtte i en række af EU's lande i tilstrækkelig grad.

Vedrørende *kontrol og sanktioner* bemærker Landbrug & Fødevarer, at digitaliseringen betyder nye muligheder i relation til indberetning og kontrol, der kan betyde lettelser for erhvervet. Det er positivt, men det er samtidigt vigtigt, at der er et stort fokus på landmandens retssikkerhed. For eksempel at der ikke bliver tale om 100 % screening og dermed reelt på længere sigt 100 % fysisk kontrol. Det er også vigtigt, at en afgørelse til ugunst for den kontrollerede på landmandens anmodning skal kunne følges op af et fysisk kontrolbesøg, så en afgørelse ikke alene baseres på elektroniske datafund. Endelig er det også vigtigt, at landbrugspolitikken generelt bevæger sig bort fra at overfokusere på bagatelagtige afvigelser fra reglerne. Der skal være mere fokus på "vejledning og korrektion" i stede for den nuværende fokus på "kontrol og sanktion".

I forhold til *definitioner* m.v. bemærker Landbrug & Fødevarer, at der ikke lægges op til markante ændringer i de basale støttebetingelser, men at der fremadrettet vil være en større frihed til national udmøntning af definitioner og støttebetingelser. I forhold til Kommissionens forslag, om at støtten skal målrettes mod "reelle landmænd", så bakker Landbrug & Fødevarer op om dette. Det sker for at sikre, at EU's landbrugsstøtte målrettes personer, hvis primære interesse er landbrugsproduktion. Det er dog afgørende, at en definition ikke udelukker deltidslandmænd m.v., der har en væsentlig indkomst fra andre kilder. Landbrug & Fødevarer mener, at definitionen skal udelukke, at støtten udbetales til for eksempel offentlige myndigheder, udefra kommende kapitalinteresser med et andet hovedfokus end landbrug, samt fonde hvis primære interesse er naturbeskyttelse m.v. Det er i denne forbindelse vigtigt, at den nationale administrative praksis ikke pålægger landmændene en væsentlig administrativ byrde.

Derudover ser Landbrug & Fødevarer et potentiale i, at der i forbindelse med forhandlingerne om de kommende regler for EU's landbrugspolitik arbejdes for en større fleksibilitet, i hvordan EU-reglerne definerer det støtteberettigede areal. Det vil sige en såkaldt bruttoarealmodel, hvor landbrugsstøtten ikke reduceres, såfremt der etableres eller allerede eksisterer småbiotoper og andre natur- og biodiversitetstiltag på bedriften, og hvis aktivitetskravet ikke overholdes ned til 100 m² nøjagtighed. Dette kan give både forenkling og skabe rammerne for flere natur- og biodiversitetstiltag i agerlandet. For at sikre, at støtten understøtter en landbrugsproduktion er det afgørende, at støtten ydes til reelle landmænd.

Angående en *forenklet ordning for mindre landbrug* noterer Landbrug & Fødevarer sig, at Kommissionen forventes at fremlægge et forslag om forenklet EU-støtte til mindre landbrug. Det er vigtigt, at definitionen af mindre landbrug indebærer, at ordningen vil være relevant for mindre danske landbrug samt vil medføre en mærkbar forandring for mindre landbrug i Danmark.

Vedrørende *landdistriktpolitikken* påpeger Landbrug & Fødevarer, at landdistriktpolitikken i store træk fortsætter som hidtil. Dog under et mindre budget med krav om øget national medfinansiering. Det er vigtigt, at ordningerne under landdistriktsprogrammet generelt bliver enkle og meningsfulde, og det er vigtigt, at der findes en brugbar model for blandt andet engangsstatninger til landmænd, der gør noget på bedriften for eksempel natur og miljø. Som noget nyt stilles der dog krav om, at der skal ydes støtte til risikostyringsinstrumenter i form af finansielle bidrag til præmier til forsikringsordninger og finansielle bidrag til gensidige fonde. Landbrug & Fødevarer mener ikke, at dette skal være obligatorisk, men at det skal overlades til medlemslandene at vurdere, hvorvidt dette bør prioriteres i den nationale plan. Endelig bør EU-medfinansieringssatsen for miljø-, klima- og naturtiltag ændres fra de foreslåede 80 % til den generelle sats på 43 %.

For så vidt angår *markedsforvaltning* noterer man sig, at Kommissionen lægger op til mindre rettelser af EU's markedsforvaltning, som ikke umiddelbart giver anledning til kommentarer. Landbrug & Fødevarer vil dog – som for resten af forslaget – forbeholde sig ret til at vende tilbage, når det fremlagte forslag er gennemanalyseret.

I forhold til *performancebonus* påpeger Landbrug & Fødevarer, at det fremgår af notatet, at en del af Landdistriktsfonden reserveres til en performancebonus til medlemsstaten i 2026. Det er vigtigt, at denne bonus kommer landmænd og ikke kun administration til gode.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til *ikrafttrædelse*, at det er planen, at den nye landbrugspolitik skal træde i kraft den 1. januar 2021. Hertil bemærkes det, at landmændene har behov for tid til planlægning og forudsigelighed, hvorfor det er vigtigt, at der er en hurtig beslutningsproces i EU, der giver mulighed for, at landmændene i god tid kan modtage konkret information om eventuelle forandringer og dermed får mulighed for at forberede sig på de konkrete konsekvenser af forslaget.

Landbrug & Fødevarer bemærker i forhold til formandskabets ændringsforslag, at organisationen stiller sig uforstående over for, at forenkling og færre administrative byrder ikke er en del de strategiske planer, idet det er en af de helt centrale målsætninger med den reviderede politik.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg primo april 2019 har vedtaget et ændringsforslag, der betyder, at der skal ske en fuld intern udjævning af betalingsrettighedernes værdi over en syvårig periode. Landbrug & Fødevarer advarer kraftigt mod ændringsforslaget. Det skyldes først og fremmest de mulige store negative økonomiske konsekvenser for en række bedrifter, der på nuværende tidspunkt har betalingsrettigheder med en højere værdi. Det gælder blandt andet en lang række mælke- og slagtekalveproducenter, der risikerer at få deres økonomiske situation forringet til et niveau, hvor en fortsat overlevelse kan være på spil. Landbrug & Fødevarer opfordrer derfor til at arbejde for, at Kommissionens forslag på dette område fastholdes.

I forhold til Kommissionens forslag til de såkaldte eco schemes vil Landbrug & Fødevarer gerne understrege, at det skal sikres, at der er sammenhæng mellem de landmænd, der finansierer et eco scheme gennem en reduktion i indkomststøtten, og de landmænd, der kan udnytte de forskellige ordninger under et eco scheme. Det betyder med andre ord, at eco schemes skal bestå af forskellige ordninger, der er mulige og relevante at søge for de samme landmænd, der har finansieret dem. Eco schemes må ikke blive en kilde til omfordelinger mellem landmænd.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg lægger op til et års forsinkelse af reformen, hvorefter ikrafttrædelse bliver den 1. januar 2022. Det er i den forbindelse vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at der i god tid opnås overblik over ordninger, budget og konsekvenser for støttemodtagerne i eventuelle overgangsår.

Senest finder Landbrug & Fødevarer, at Rådet har arbejdet sig i en positiv retning for så vidt angår diskussionerne om sanktioner i forbindelse med konditionalitet. Organisationerne roser, at der i formandskabets ændringsforslag lægges op til vandtætte skodder mellem monitoreringskontrol og kontrol af konditionalitet. Helt generelt bør det være muligt at reducere og/eller helt afskaffe sanktioner i tilfælde, hvor der anvendes monitorering som kontrolform. Landbrug & Fødevarer ser endvidere positivt på, at Rådet bevæger sig i retning af, at anvendelse af risikostyringsinstrumenter bliver frivilligt for landmændene, og at for eksempel registrerings/mærkningskrav fjernes fra konditionaliteten. Landbrug & Fødevarer er bekymret over udvidelsen af mulighederne for at yde koblet støtte, da det er en bevægelse væk fra en øget markedsorientering.

Økologisk Landsforening ønsker, at der indføres et adgangskrav for at kunne søge på EU's landbrugsstøtteordninger i form af et klimaregnskab og dokumentation for natur- og biodiversitetsindsatser på bedriftsniveau og en gradvis omstilling af anvendelsen af EU's landbrugsstøttemidler til betaling for fælles goder. Udgangspunktet for Økologisk Landsforening er, at EU's landbrugsbudget bør bruges til at skabe den omstilling og tilpasning i landbruget, som klima og biodiversitetskrisen kalder på frem for at fortsætte med en passiv fødevareproduktions- og indkomststøtte.

Klimaregnskabet bør indeholde et CO₂-loft, der svarer til landets opfyldelse af sin EU- forpligtelse for de ikke-kvotebelagte sektorer, således at landbruget kun kan få EU-tilskud, hvis produktionen holder sig under loftet. Tilsvarende bør landene ifølge Økologisk Landsforening opstille et mål for naturindhold, så landet leverer på sin forpligtelse over for FNs biodiversitetskonvention, som EU har underskrevet i 2008. Landmænd, der leverer bedre end CO₂e-loftet, og landmænd, der leverer bedre end minimumsnaturkravet til natur og biodiversitet på bedriften, skal have stigende betaling. Nationalt, regionalt og lokalt kan man vægte forskellige naturtiltag forskelligt, således at tiltag, der er særligt efterspurgt nationalt, regionalt og lokalt, vægter tungere i adgangen til såvel minimumsbetaling og i optjening af adgang til ekstra betaling.

Introduktionen af adgangskrav i form af klimaregnskab og en naturdokumentation indeholder ifølge Økologisk Landsforening mange fordele, der er i overensstemmelse med Kommissionens grundlæggende linje for den næste CAP-periode. Det er resultatorienteret, og det er fleksibelt, idet de enkelte lande og landmænd med udgangspunkt i den enkelte situation kan udvælge de mest oplagte løsninger. Manglende resultater vil umiddelbart medføre, at der ikke udbetales tilskud. Der foreligger endnu ikke standardiserede klimaregnskaber og modeller for dokumentation af natur og biodiversitet på bedriftsniveau, så forslaget indebærer, at Kommissionen skal godkende det klimaregnskab og den model for natur- og biodiversitet, som medlemslandet vil anvende. I forhold til klimaregnskabet skal det ligge fast, at CO₂ aftrykket fra importeret input herunder særligt foder og gødning indregnes med et CO₂ aftryk, uanset at det er produceret på et andet territorium end medlemslandet. Introduktionen af adgangskrav i form af klimaregnskab og en natur- og biodiversitetsdokumentation vil i sig selv indebære, at EU's landbrugsstøttebudget vil blive anvendt til betaling for fælles goder i form af klimaoptimering og natur og biodiversitet. Der vil dog skulle reserveres et budget, der kan finansiere bidrag, der ligger ud over minimumskravet.

Økologisk Landsforening anerkender, at det er et stort skridt at introducere adgangskrav for at kunne søge på EU's landbrugsstøtte. Det vil også være muligt i første omgang at tage et mindre radikalt skridt og kun introducere krav om klimaregnskaber og dokumentation for natur- og biodiversitet som forudsætning for at få adgang til eco-schemes midler. Det vil i givet fald betyde, at der skal reserveres tilstrækkeligt med midler til eco-schemes til, at alle landbrug er garanteret en mulighed for at få betaling for at leve op til det fastsatte loft for CO₂e-udledning og minimumskravet for natur- og biodiversitet på bedriften samt betaling for leverancer, der ligger ud over minimumskravet. Såfremt det ikke er muligt at introducere modellen med klimaregnskab og dokumentation for natur- og biodiversitet som adgangskrav til EU-støttemidler eller blot som adgangskrav til eco-schemes, så er det væsentligt, at en eco-scheme model etableres ud fra følgende kriterier:

- Eco-schemes skal anvendes til at betale for tiltag, der går videre end generel regulering, idet man ikke ifølge Økologisk Landsforening betaler borgere og virksomheder for at overholde lovgivning, men i stedet betaler for, at de går videre end at overholde lovgivningen.
- Økologi kan være i lige konkurrence med konventionelle landbrugere, men hvis der mangler midler, så skal de ansøgere, der søger på mange foranstaltninger have højere prioritet end dem, der søger på få foranstaltninger.

- Økologer kan evt. også have højere prioritet, fordi de allerede er inde i et kontrolsystem, som kan håndtere kontrollen af foranstaltningerne.
- Foranstaltninger i Eco-schemes forventes mindst at indeholde betaling for div. kulstofbindende praksis i jorden som efterafgrøder, vedvarende græs og afgræsningsmarker, træer, buske, stopning af dræn, jord ud af omdrift, agroforestry, forbud mod plantebeskyttelsesmidler ud over de, der er tilladte i økologi, etablering af naturelementer særligt, hvis de ikke må nedlægges igen, ekstensive husdyrbrugssystemer med mere plads og adgang til udearealer, stier i landbrugslandskabet.

Med udgangspunkt i ovenstående kriterier for eco-schemes ordninger og Kommissionens forslag til ny landbrugspolitik fra 2021, så mener Økologisk Landsforening, at mindst halvdelen af EU's budget i søjle I skal afsættes til eco-schemes. Samtidigt vil Økologisk Landsforening samle alle grønne arealbaserede betalinger under søjle I. Hvis anvendelsesområdet for eco-schemes udvides som foreslået under det østrigske og rumænske formandskab (beskæftigelse, vækst, social integration og lokal udvikling i landdistrikterne, herunder bioøkonomi og bæredygtig skovdrift samt det europæiske landbrugs reaktionsevne på samfundets krav til fødevarer og sundhed, herunder kravene til at sikre nærende og bæredygtige fødevarer, madspild samt dyrevelfærd), er der endnu større behov for at afsætte mindst halvdelen af søjle I-budgettet til eco-schemes.

Søjle I er den primære søjle i EU's landbrugsbudget, det er derfor inden for denne, der skal ske en omstilling, hvis EU's landbrugsbudget skal have en ny retning. Derudover er det kun tilskuddene i søjle I, der i forslaget kan indeholde en incitamentsbetaling. Dvs. hvis landmændene skal have en egentlig betaling for at levere grønne ydelser til fælles interesse for samfundet og ikke kun en omkostningsdækning, så skal betalingen komme fra søjle I. Der henvises her til formuleringen i artikel 28 (6) litra a): "6. Støtten til økoordningerne ydes i form af en årlig betaling pr. støtteberettiget hektar og ydes [...] som betalinger ud over grundlæggende indkomststøtte som omhandlet i underafdeling 2 i denne afdeling ...". Økologisk Landsforening vil gerne fremhæve, at der er behov for at kunne tilbyde en egentlig incitamentsbetaling, da prioriteringen af fælles goder er i konkurrence med produktion af fødevarer, der har en markedspris. Enhver forretningsdrivende skal afsøge mulighederne for at få den bedst mulige avance, så hvis der ikke er nogen incitamentsbetaling, så må de fælles goder vige for fødevarereproduktion. Det er også begrænsninger i forslaget på, hvor mange midler, der må flyttes fra søjle I til søjle II, hvilket står i kontrast til et mål om, at EU's landbrugsbudget skal have nyt primært anvendelsesmål. Endelig så står det i vejen for den efterspurgte forenkling for forvaltning og landmænd, hvis der skal opstilles klare kriterier for, hvilke grønne arealbaserede tiltag, der skal finansieres med søjle I henholdsvis søjle II midler, hvis der ligger grønne arealbaserede ordninger i begge søjler.

Økologisk Landsforening ser en stor risiko for, at eco-schemes omgås og udvandes og dermed ender som de nuværende grønningskrav, hvis der er grønne arealbaserede ordninger i begge søjler. Opretholdelsen af et stort søjle I budget med passiv indkomststøtte og et lille budget i søjle II vil opretholde konflikten mellem fødevarereproduktion og øvrige hensyn til miljø, klima og natur og dermed stå i vejen for den omstilling, der er behov for i landbruget.

Økologisk Landsforening kan dog konstatere, at der er medlemslande, som har eksisterende landdistriktsordninger, som de gerne vil bevare, hvorfor det kan være svært at opnå tilslutning til, at samle alle grønne arealbaserede ordninger i søjle I. I erkendelse af dette forhold, så vil Økologisk Landsforening foreslå, at der alternativt til en stærk prioritering af budgettet til eco-schemes vedtages et minimumsbudget, der skal anvendes på fælles goder uden at angive, om der er tale om søjle I eller søjle II midler. I den sammenhæng så er det vigtigt for Økologisk Landsforening at pege på, at foreningen finder det angribeligt, at Kommissionen medregner et klimabidrag fra alle udbetalinger fra søjle I, uanset den faktiske anvendelse/adfærd. Det er greenwashing, når Kommissionen lader alle betalinger fra søjle I indgå med en faktor 0,4 som en betaling til klima. Når der stilles krav til, hvilken adfærd /

hvilket formål en udbetaling skal understøtte, så skal der opstilles kriterier, der sikrer, at der ikke er tale om greenwashing.

For så vidt angår søjle II midler, så lægger Økologisk Landsforening vægt på, at disse kan anvendes til faglig udvikling, information og markedsfremme. Det er formål, som er klart adskilte fra arealstøtteordninger, og dermed er det let at skelne på disse tilskud og andre grønne tilskud.

Økologisk Landsforening bakker, som det fremgår af de fire kriterier for eco-schemes ordninger op om konditionalitetsprincippet. Økologisk Landsforening er dog foruroliget over, at beskyttelse af vådområder og tørvejerde er omfattet af konditionalitet. Der er et stort antal kulstofrige jorde i drift i dag, og det vil være et stort indgreb for landbruget, hvis landmændene ikke kan få betaling for at ophøre med at have dem under plov og stoppe drænene. Det er derfor vigtigt, at der tilvejebringes en løsning, så landmændene får en kompensation for at ophøre med at have disse jorde i omdrift og stoppe drænene på disse jorde. Hvis kompensationen ikke kan finansieres med EU midler, så skal der tilvejebringes nationale midler til at betale landmændene for dette tab i produktionsapparatet.

Økologisk Landsforening vil gerne fraråde, at der gives mulighed for at etablere investeringsstøtteordninger til materielle investeringer. Tilskudsmidlerne materialiseres direkte i prisen for investeringen.

Økologisk Landsforening advarer også om, at tilskud til klimateknologi kan fremme yderligere intensivering af husdyrbrug i lukkede stalde. EUs støtteordninger bør også tage hensyn til dyrevelfærd og lavt medicinforbrug, som er dokumenteret at følge med mere ekstensivt dyrehold.

Økologisk Landsforening finder det interessant, at der er forslag om, at mindst 2 % af midlerne under søjle I skal anvendes på målsætningen om at "Tiltrække landbrugere og lette virksomhedsudviklingen i landdistrikterne". Økologisk Landsforening mener, at Danmark bør være opmærksom på, om det er et forslag, der kan anvendes aktivt som led i Småskalapakken, der er vedtaget i Fødevarerforlig IV, som skal understøtte småskalaproducenters eksistens og bidrag til innovation og erhvervsgrundlag i landdistrikterne.

Økologisk Landsforening lægger meget vægt på, at Danmark arbejder målrettet for at få en accept af den såkaldte "bruttoarealmodel" som beskrevet af Miljø- og Fødevarerministeriet. Det vil skabe en vigtig forenkling og fjerne presset på, at naturelementer i landbrugslandskabet, da disses eksistens ikke vil føre til en støttenedsættelse.

Økologisk Landsforening gør opmærksom på, at der er et stort behov for at tilvejebringe muligheder for at have træer på landbrugsjorden. Det udnyttes i såkaldte skovlandbrugssystemer. Under den nuværende politikperiode, kan der plantes træer under lavskovsordningen. Men lavskovsordningen har indbyggede kriterier som i visse sammenhænge gør den mindre attraktiv. Trætallet skal kunne sættes ned, beplantningen skal kunne indrettes, så den fungerer hensigtsmæssigt sammen med husdyrhold, det skal være muligt at plante træer, der indgår som foder.

Økologisk Landsforening mener også, at det skal være muligt at kunne opretholde betaling fra den fælles landbrugspolitik, hvis landmanden for egne midler planter skov på sin jord. I dag kan landbrugsstøtten kun opretholdes, hvis skoven er plantet med statsstøtte.

Økologisk Landsforening er af den opfattelse, at det haster med at omlægge systemet fra passiv produktionsstøtte til betaling for fælles goder. Jo længere tid, denne omlægning udskydes, jo mere svinder opbakningen blandt EU's borgere til overhovedet at have et EU-budget til landbruget. Økologisk Landsforening mener i forlængelse af dette ikke, at der er overensstemmelse mellem det første mål af

de 9 målsætninger, der er listet, der skal være opfyldt i de nationale strategiske planer for landbrugs- politikken: ”Støtte en bæredygtig landbrugsindkomst og modstandsdygtighed i hele Unionen med henblik på at øge fødevarerforsyningsikkerheden ” og EU's borgernes holdning til landbrugspolitikken. EU's borgere efterspørger ifølge Økologisk Landsforening mere økologi, mere plads til natur, rent drikkevand, dyrevelfærd og et landbrug, der har en lavere klimapåvirkning. Det fremgik meget klart af resultaterne af den offentlige høring, som kommissionen publicerede i juli 2017 om ”modernisering og forenkling af EU's landbrugspolitik”. Der er i den grad behov for at fastholde et budget til landbruget, men det skal anvendes på en ny måde. Det er ikke længere fødevarerforsyning, der skal have høj prioritet. Erhvervet har udviklet sig og nu er det ifølge Økologisk Landsforening de fælles goder, der skal have høj prioritet. I forlængelse af dette, så skal det også sikres at en overførsel af midler fra søjle II til søjle I kun kan tilføres budgettet for eco-schemes. Midlerne skal ikke kunne tilføres basisstøtten.

Det Økologiske Råd bifalder indledningsvist Kommissionens hensigt om, at landbruget skal omstilles for at opfylde FN's bæredygtighedsmål og klimamålsætningerne fra Paris, og at udspillet ifølge organisationen løfter barren via øgede krav til "baseline" under de nye krav til "konditionalitet".

Angående *strategiske planer og eco-schemes* anerkender Det Økologiske Råd, at landbrugspolitikken går væk fra en 'one size fits all'-tilgang og i stedet vælger en mere målrettet tilgang, hvor landene kan udforme politikker og støtteordninger ud fra specifikke lokale geografiske og sociale rammevilkår og kulturer. Det Økologiske Råd anser denne ændring for nødvendig, for at landbrugspolitikken kan blive mere målrettet og effektiv i forhold til miljø-, natur- og klimamålsætningerne. Det Økologiske Råd bemærker dog, at det kan blive en glidebane, for det første fordi Kommissionen skal opstille tilstrækkeligt ambitiøse overordnede målsætninger for landene, og det er uvist, om Kommissionen reelt formår at fastholde disse krav over for alle medlemslande. For det andet skal der udvikles en ny performeramme for overvågning, monitorering, afrapportering og evaluering, hvor der bør sikres en reel fremdrift og målopfyldelse fremfor, at der blot iværksættes ordninger, som dækker alle målsætninger. Ifølge Det Økologiske Råd er der store krav til, at Kommissionen reelt formår at fastholde effektivitet og fremdrift over for de enkelte medlemslande. For det tredje mener Det Økologiske Råd, at eco-schemes giver mulighed for, at lande kan udforme ambitiøse ordninger, men der er ingen garantier for omfang og effekt. Opdelingen mellem eco-schemes og landdistriktsordningerne risikerer ifølge Det Økologiske Råd at sløre billedet af de enkelte landes bidrag til offentlige goder, således at det ikke bliver mere enkelt, som det ellers var hensigten.

Angående *budgettet og basisindkomststøtten* bemærker Det Økologiske Råd, at budgettet indeholder et stort set fastholdt budget i løbende priser med fortsat omfordeling til lande i Østeuropa, et fortsat fald i faste priser grundet inflationen og et større fald i søjle II end i søjle I. Dermed følger udspillet til budgettet udviklingen over de seneste reformperioder, hvor landbrugspolitikens andel af det samlede budget er faldet fra 40 % til 30 % af det totale EU-budget ved afslutningen af den kommende periode. Det Økologiske Råd bifalder en fortsat reduktion af den direkte støtte, som ses som en støtte, som landmændene får til en driftsform, som er i strid med miljø-, klima- og naturmålsætninger, på betingelse af at landmændene overholder gældende lov. Støtten kapitaliseres ifølge Det Økologiske Råd i jordpriserne, og dermed går støtten til jordejerne fremfor dem, der dyrker markerne. Det Økologiske Råd bemærker, at over en tredjedel af danske marker er forpagtede. Det Økologiske Råd finder det paradoksalt, at den direkte støtte kaldes basisindkomststøtte, når det ikke nødvendigvis er landmanden, der dyrker jorden, som får støtten. Det Økologiske Råd mener derfor, at den fælles landbrugspolitik er uegnet til uddeling af indkomststøtte, men at indkomststøtten burde overføres til de sociale fonde, som er bedre egnede til at tilpasse og strukturere støtten efter de sociale behov. Det Økologiske Råd mener derfor, at støtten i søjle I bør udfases og eventuelt flyttes til en social fond.

Det Økologiske Råd støtter *capping*, idet den direkte støtte ifølge organisationen favoriserer stordriftsfordele, idet der ikke kompenseres for disse. Det Økologiske Råd er dog skeptiske over for om den foreslåede model for capping vil opfylde hensigten, dels på grund af fradrag for beskæftigede, som er administrativt tungt og imod hensigten om simplificering, og dels fordi det må formodes, at en del bedrifter vil blive splittet op for at modgå krav om reduktion i støtten. Det Økologiske Råd ser i Danmark en strukturudvikling, hvor "familiebruget" og de mindre brug er på vej til at dø som en mulig driftsform. I mange andre lande er problemet endnu større, fordi hovedparten af bedrifterne er ganske små. Der er store værdier forbundet med de mindre ejendomme, både landskabeligt, miljømæssigt og socialt ifølge Det Økologiske Råd. Stordriftsfordelene er reelle og betydelige, og derfor er det uomtvisteligt, at et støtteregime uden hensyntagen til bedriftsstørrelser vil fremme strukturudviklingen og afviklingen af de mindre brug.

Angående *fleksibilitet* mener Det Økologiske Råd, at muligheden for at rykke midler fra landdistriktsstøtten til direkte støtte og omvendt kan føre til ganske store forskelle i støttestrukturen mellem lande i EU. Det kan ifølge Det Økologiske Råd få meget store konsekvenser for miljøet, især i sydlige og østlige lande i EU. Samtidigt kan det vanskeliggøre overførsler af midler til landdistriktsordningerne, hvilket er nødvendigt for, at Danmark og andre lande kan nå i mål med opfyldelse af diverse direktiver og forpligtelser vedrørende vand, luft, natur, miljø og klima. Landmændene i Danmark og i andre medlemslande vil se en overførsel fra direkte støtte til landdistriktsmidlerne som en konkurrenceforvridning og vil argumentere for, at Danmark skal bevare flest mulige midler i den direkte støtte. Derfor mener Det Økologiske Råd, at muligheden for overflytning mellem søjlerne gøres ensidig, så der kun bliver mulighed for at vælge overførsel af penge til søjle II.

Brancheforeningen Danske Juletræer mener, at den danske og europæiske juletræsproduktion foregår helt overvejende på tidligere landbrugsjord, men juletræsproduktion har indtil nu ikke været omfattet af direkte arealstøtte fra EU. De ser gerne, at juletræsproduktion fortsat står uden for arealstøtte fra EU. Baggrunden er ønsket om et liberalt erhverv uden støtteincitament. De mener, at det er helt afgørende, at der er lige vilkår for alle europæiske juletræsproducenter, og at danske producenter ikke stilles ringere i relation til EU-støtte end andre europæiske juletræsproducenter.

De peger på, at polske juletræsproducenter i dag modtager arealstøtte til deres juletræsproduktion svarende til det halve af det danske landmænd får i direkte støtte. Ydermere har man i Frankrig og Belgien frem til 2016 haft tilskudsordninger til juletræsproduktion, men disse er nu afviklet.

Op mod 90 % af den danske juletræsproduktion afsættes til eksport, og erhvervet slås i disse år med et merudbud, der gør afsætningen yderst vanskelig. Således sælger mange danske producenter til under produktionsprisen, og set i dette lys er der ikke behov for ulige konkurrencevilkår på eksportmarkerne i Europa.

Brancheforeningen for Danske Juletræer opfordrer til, at europæisk juletræsproduktion totalt friholdes for nogen form for EU-arealstøtte, og at der gives lige vilkår for alle europæiske juletræsproducenter, hvis man beslutter sig for at lave støtteordninger for juletræsproduktion.

Sagen har været drøftet på et møde § 2-udvalget (landbrug) den 26. september 2018, hvor følgende blev bemærket:

Landbrug & Fødevarer finder, at det er vigtigt, at større krav til landmændene ikke kombineres med store reduktioner i landbrugsbudgettet. Landbrug & Fødevarer bemærker i den forbindelse, at det ikke er rimeligt, at landbruget betaler for Brexit og ønsker at fastholde niveauet for budgettet. Landbrug &

Fødevarer er stærkt bekymrede for ekstern omfordeling, og at der som minimum bør lægges vægt på andre faktorer, herunder det samlede støtteniveau under søjle I og II.

Landbrug & Fødevarer ønsker ikke støtteloft ("capping"), men såfremt det måtte indgå i drøftelserne kan det overvejes at fokusere på degressiv støtte i lyset af stordriftsfordele for større bedrifter (på linje med modellen i 2013-reformen). Det skal også ses i sammenhæng med vigtigheden af, at støtten går til ægte landbrugere.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at nationale krav, der ligger ud over krav på europæisk niveau skal kunne kompenseres af landbrugsstøtten, således at baselinen er kravene på europæisk niveau. Det er nødvendigt for at skabe lige vilkår for alle medlemsstater. Det betyder også, at eco-schemes skal kunne understøtte ambitiøse nationale tiltag. Landbrug & Fødevarer ønsker klare ramme for fleksibilitet mellem søjle I og II, herunder den nationale medfinansiering for at undgå konkurrenceforvridning.

Danske Gartnerier er tilfredse med, at ordningen for producentorganisationer inden for frugt og grønt fortsætter, men er bekymrede for minimumskrav om anvendelse af midler til forskning og udvikling. Danske Gartnerier stiller spørgsmålstejn ved om pengene er bedst udnyttet til dette formål, da der er afsat relativt få midler, og det vil være en ny opgave for producentorganisationerne.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Mange medlemsstater er kritiske over for den foreslåede budgetreduktion og ønsker en fastholdelse af niveauet for landbrugsbudgettet. Mange central- og østeuropæiske medlemsstater ønsker en mere vidtgående omfordeling af den direkte støtte mellem medlemsstaterne, mens andre medlemsstater er imod omfordelingen.

Der er bred enighed om, at der med reformen skal opnås forenkling og en større grad af subsidiaritet indenfor rammerne af en fælles landbrugspolitik, og der er udbredt bekymring for, at forslaget ikke lever op til dette, da der blandt andet er mange obligatoriske elementer i forordningen. Der er endvidere udbredt efterspørgsel efter flere informationer om de strategiske planer og godkendelsen af disse, ligesom flere medlemsstater giver udtryk for, at det ikke er en forenkling, at den direkte støtte omfattes af planerne. Flere medlemsstater er endvidere skeptiske over for tilføjelsen af yderligere krav under konditionaliteten, og en række medlemsstater er kritiske over for, at eco-scheme skal være obligatorisk i søjle I, da de ønsker at fremme de grønne målsætninger gennem ordninger i søjle II.

Et flertal af medlemsstater er kritiske over for de foreslåede støtteloft ("capping") og tvungen omfordeling til mellemstore og små bedrifter, og ser gerne, at capping gøres frivilligt. Herunder har mange medlemsstater fremført, at obligatorisk capping vil pålægge både administration og landbrugerne betydelige administrative byrder. Nogle få medlemsstater er kritiske over for muligheden for at fortsætte med nuværende niveauer for koblet støtte, og ser gerne, at niveauerne reduceres yderligere, mens mange medlemsstater efterspørger videre rammer, og at flere sektorer kan omfattes.

Et flertal af medlemsstater er positive over for, at der foreslås mulighed for støtteordninger til "andre sektorer" som et led i markedsordningerne. Nogle af disse medlemsstater ønsker, at muligheden for støtte til "andre sektorer" også kan ydes til andre former for sammenslutninger end producentorganisationer for eksempel kooperativer.

Mange medlemsstater er kritiske overfor, at det er obligatorisk at yde støtte til risikostyringsinstrumenter under søjle II. De mener, at det bør være frivilligt for medlemsstaterne.

Mange medlemsstater er kritiske overfor, at Kommissionen i en række tilfælde tillægges beføjelser til at vedtage delegerede eller implementerende retsakter med henblik på fastlæggelse af yderligere krav. Kritikken omfatter blandt andet omfanget af beføjelser til Kommissionen, og at en række af de delegerede og implementerende retsakter vil blive fastlagt for sent i forhold til udarbejdelsen af den strategiske plan. Medlemsstaterne har således udtrykt ønske om, at de vigtigste bestemmelser fremgår af basisretsakten fremfor af efterfølgende gennemførelsesforordninger.

Medlemsstaterne er generelt positive overfor formandskabets reviderede tekstforslag og mener, at det udgør et godt grundlag for de videre drøftelser. Medlemsstaterne finder dog, at der fortsat er mange udestående på den grønne arkitektur og performancerammen, særligt i relation til enhedsomkostninger for investeringsstøtte. Mange medlemsstater støtter en undtagelse for små bedrifter i forhold til GLM-krav, mens nogle få medlemsstater mener, at alle bedrifter bør opfylde disse krav. Der er bred opbakning til forslaget om, at performancevurderingen sker hvert andet år, men visse medlemsstater ønsker, at der alene skal være en midtvejs- og slutevaluering af performance.

Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger betydelig vægt på, at drøftelser vedrørende den fælles landbrugspolitik ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme (MFF), idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 % af EU's BNI.

Inden for den fælles landbrugspolitik er regeringen imod en omfordeling af den direkte støtte mellem medlemsstaterne. Hvis der eventuelt skal ske en omfordeling, skal den i givet fald finansieres af alle medlemsstater, som Kommissionen har foreslået. Derudover er det væsentligt, at en eventuel omfordeling ikke alene omfatter støtte i søjle I, men sker ud fra en samlet betragtning af medlemsstaternes støtteniveau i begge søjler.

Regeringen lægger generelt vægt på, at reformen af EU's landbrugspolitik bidrager til en modernisering af den fælles landbrugspolitik med fokus på udvikling af en fortsat markedsorienteret, bæredygtig og konkurrencedygtig landbrugssektor. Regeringen arbejder for, at landbrugssektoren styrkes gennem et velfungerende indre marked, hvor markedsforvridende koblet støtte reduceres, og hvor der er fortsat fokus på det globale marked og på innovation og udvikling, herunder af bioøkonomien.

Regeringen støtter Kommissionens forslag om en resultatbaseret tilgang til landbrugspolitikken frem for en tilgang baseret på overholdelse af detaljerede krav. Regeringen finder ikke Kommissionens forslag tilstrækkelig ambitiøst i den sammenhæng og arbejder for en reel fleksibilitet for medlemsstaterne til at skabe synergi og tilpasse og målrette landbrugspolitikken til lokale forhold.

Regeringen arbejder for, at der sikres lige konkurrencevilkår på tværs af EU's medlemsstater og ens rammevilkår for små, mellemstore og store bedrifter. Regeringen arbejder derfor for, at støtteløfter ("capping") og omfordeling skal være frivillige at anvende for medlemsstaterne.

Regeringen arbejder for, at den fælles landbrugspolitik i øget omfang kan bidrage til at understøtte EU-målsætninger inden for miljø og klima. Regeringen arbejder for en målrettet og incitamentsbaseret tilgang til den grønne arkitektur, herunder fælles krav for alle landmænd og mulighed for at anvende landbrugsbudgettet til væsentlige frivillige og obligatoriske indsatser på natur-, miljø- og klimaområdet. Til gengæld for en fælles, mere præcis og enkel støttebaseline, som giver bedre mulighed for at give incitamenter og kompensere målrettede indsatser, er regeringen åben over for en øremærkning af en del af den direkte støtte til miljø- og klimaordninger i tillæg til den øremærkning, der allerede er til det grønne område under søjle II.

Endelig arbejder regeringen for en reel forenkling af landbrugspolitikken for støttemodtagere og administration blandt andet gennem brug af muligheder i ny teknologi som monitorering og en mere omkostningseffektiv kontrol. Regeringen arbejder i forlængelse heraf for enklere regler, som i øget omfang kan tilgodese samspillet mellem landbrug, natur og klima, og i den forbindelse arbejder regeringen for, at reglerne for støtteberettigede arealer forenkles i form af bruttoarealmodellen, så landbrugerne gives incitament til at bevare våde områder og/eller grønne biotoper på deres marker.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været skriftligt forelagt partigrupperne den 7. juni 2019 (og efterfølgende Folketingets Europaudvalg) forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. maj 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. maj 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. april 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. april 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. april 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. marts 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. marts 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 25. januar 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. januar 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 17. januar 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. december 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. december 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. november 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. november 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 5. oktober 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. oktober 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 27. september 2018.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2018.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 27. juni 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 13. juni 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2018.

Kommissionens meddelelse om fremtidens landbrugspolitik har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. marts 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 19. marts 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 16. marts 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. februar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. februar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. februar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. januar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29. januar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. januar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. december 2017 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2017, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. november 2017.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

3. **Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013 KOM (2018) 393**

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2019. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen offentliggjorde 1. juni 2018 et forslag til forordningen om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027. Forslaget afløser Europa-Parlamentets og Rådets nuværende forordning (EU) nr. 1306/2013. Forslaget indeholder forhold om finansiering af den fælles landbrugspolitik, det overordnede regelsæt for medlemsstaternes forvaltningssystem herunder den kompetente myndighed, udbetalings- og certificeringsorganer samt regler om regnskabsafslutning og efterprøvende regnskabsafslutning. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på politisk drøftelse.

Baggrund

Kommissionens forslag KOM(2018) 393 til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning) afløser Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013. Forslaget udgør en del af det samlede forslag til reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på politisk drøftelse.

Formål og indhold

Forslag til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (den horisontale forordning) indeholder en række ændringer og tilføjelser i forhold til nuværende bestemmelser i Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering af den fælles landbrugspolitik.

Foruden forhold om finansiering af den fælles landbrugspolitik samt det overordnede regelsæt for medlemsstaternes forvaltningssystem, herunder den kompetente myndighed, udbetalings- og certificeringsorganer omfatter forslaget regler om regnskabsafslutning og efterprøvende regnskabsafslutning.

Strategiske planer for landbrugspolitikken afløser landdistriktsprogrammer

Kravet om, at medlemsstaterne skal udarbejde landdistriktsprogrammer, bliver afløst af et krav om, at medlemsstaterne skal udarbejde en samlet strategisk plan for landbrugspolitikken, der beskriver de tiltag, mål og effekter, som knytter sig til den støtte, som landene vil yde i form af direkte landbrugsstøtte, markedsrelateret støtte og landdistriktsstøtte.

Forhold mellem Kommissionen og medlemsstatens forvaltningssystem

Kommissionens forslag præciserer, at medlemsstaterne på ministerielt niveau skal udpege en kompetent myndighed, der udpeger og godkender betalingsorganet. Ligeledes udpeger myndigheden certificeringsorganet. Et certificeringsorgan skal udpeges for minimum tre år. Certificeringsorganet skal attestere korrektheden af den årlige gennemførelsesrapports outputindikatorer samt, at den interne ledelsesstruktur fungerer korrekt. Certificeringsorganet skal som noget nyt også attestere den årlige overvågning af målopfyldelsen, som er en del af den strategiske plan for landbrugspolitikken, som medlemsstaten skal udarbejde.

Betalingsorganer, som i tre år ikke har håndteret udbetalinger fra Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), kan ikke fortsætte som udbetalingsorgan. Medlemsstaterne kan ikke udpege nye betalingsorganer efter den dato, hvor forordningen træder i kraft.

Der bliver stillet krav om, at direktøren for betalingsorganet skal sende en årlig forvaltningserklæring om de interne kontrolsystemers korrekte funktionsmåde sammen med et sammendrag af de endelige revisionsberetninger og de gennemførte kontroller. Herudover bliver der stillet et nyt krav om, at direktøren skal fremsætte en gennemførelsesrapport (performance report) om, at støtte er udbetalt i overensstemmelse med gældende mål og regler. Endvidere skal der fremlægges en forvaltningserklæring om, at de rette ledelsesstrukturer eksisterer, så der er sikkerhed for de resultater, der fremgår af den årlige gennemførelsesrapport.

Finansiering af udgifter

Der er fortsat etableret en mekanisme med henblik på at sikre overholdelse af det budgetmæssige loft ved at nedsætte den direkte støtte med en procentsats, såfremt budgetrammen for markedsrelaterede udgifter og direkte støtte ikke kan overholdes. Mekanismen kaldes finansiel disciplin, men den forventes ikke at blive anvendt hvert år, som det sker i dag. En hidtidig bagatelgrænse på 2.000 € (ca. 15.000 kr.), for om en støtteansøger skal bidrage til finansiel disciplin, bortfalder.

Der oprettes en landbrugsreserve på minimum 400 mio. € (ca. 3 mia. kr.). Reserven kan bruges til intervention, privat oplagring og i situationer med prisfald, sygdomsudbrud m.v. En tilsvarende reserve kaldes i dag krisereserven, hvis fokus er mere snæver end den foreslåede landbrugsreserve. Som noget nyt bliver det muligt at videreføre landbrugsreserven til næste regnskabsår, hvis den ikke bliver brugt i det første regnskabsår. Det vil sige, at landbrugsreserven ikke som tidligere bliver refunderet til støttemodtagerne, såfremt beløbet ikke anvendes for dernæst at etablere en ny reserve for det kommende år. Ubrugte midler fra den eksisterende krisereserve i budgetåret 2020 vil kunne overføres til den nye landbrugsreserve i budgetåret 2021. Anvendes hele eller dele af reserven vil den fyldes op via uforbrugte midler indenfor landbrugsbudgettet eller finansiel disciplin.

Bestemmelser om, at der ikke må ske dobbeltfinansiering under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) udvides til også at omfatte Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL). Støttemodtagere har mulighed for at modtage støtte fra flere ordninger under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og andre europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fonde) eller EU-instrumenter, så længe den samlede støtte ikke overskrider den højest gældende støtteintensitet eller det højeste støttebeløb for en given ordning.

Udgifter under Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) er kun støtteberettigede, hvis de er udbetalt af et akkrediteret betalingsorgan.

Nye muligheder for at Kommissionen kan suspendere, reducere og underkende medlemsstatens udgifter

Suspensioner

Forslaget indeholder en række nye muligheder for, at Kommissionen fremadrettet kan suspendere refusion af medlemsstatens udgifter. Kommissionen kan blandt andet foretage suspension af refusion, hvis medlemsstaten ikke leverer årsregnskabet eller den årlige gennemførelsesrapport til tiden. Suspensioner vil blive ophævet, hvis medlemsstaten leverer oplysningerne inden for en frist på 6 måneder.

Kommissionen kan suspendere refusioner til medlemsstater, hvis der konstateres en væsentlig forskel mellem de anmeldte udgifter og det rapporterede output for en ordning (> 50 %). Medlemsstaten har mindst 30 dage til at sende supplerende oplysninger, som kan forhindre en suspension. Denne kan enten ophæves, eller den kan gøres permanent via en beslutning, som Kommissionen træffer senest 15. oktober. Kommissionen skal vurdere den finansielle korrektion på baggrund af forskellen mellem de faktisk anmeldte udgifter for hver foranstaltning og de relevante outputindikatorer i den strategiske plan for landbrugspolitikken samt eventuelle justeringer, som medlemsstaten har foretaget. Der skal således være et match mellem anmeldte udgifter og leveret output.

Kommissionen kan også suspendere i forhold til performancedelen, det vil sige medlemsstatens flerårige resultatopfyldelse, som bliver indberettet sammen med årsregnskabet. Suspensionen finder sted, hvis der er en afvigelse (> 25 %) mellem den faktiske resultatindikator og det årlige delmål for samme indikator. Hvis der er en forsinket eller utilstrækkelig resultatopfyldelse i forhold til de flerårige resultatmål i den strategiske plan for landbrugspolitikken, skal medlemsstaten udarbejde en effektiv handlingsplan i samarbejde med Kommissionen. Resultatmål ventes at omfatte en række forskellige resultatindikatorer inden for samme områder. Hvis handlingsplanen ikke fører til, at forholdet bliver rettet op, kan Kommissionen suspendere refusionen til medlemsstaten indenfor det pågældende udgiftsområde. Suspensionen fastlægges proportionalt i forhold til relevante udgifter. Suspensionen ophæves, når målopfyldelsen igen er på sporet, men den kan blive permanent (reduktion, jf. også nedenfor), hvis situationen ikke er genoprettet inden lukningen af den strategiske plan for landbrugspolitikken.

Endelig kan udgifter blive suspenderet, hvis Kommissionen konstaterer alvorlige mangler i medlemsstatens forvaltningssystem. Hvis det er tilfældet, skal medlemsstaten udarbejde en effektiv handlingsplan i samarbejde med Kommissionen. Hvis medlemsstaten ikke får afhjulpet situationen, kan Kommissionen suspendere de månedlige udgifter (EGFL) samt de kvartalsvise udgifter (ELFUL) proportionalt. Suspensionen kan i første omgang vare i op til 12 måneder, men Kommissionen har mulighed for at forlænge perioden med yderligere 12 måneder. Endelig kan en manglende efterlevelse udløse krav om tiltag i forbindelse med den efterprøvende regnskabsafslutning fra Kommissionen, og dette kan føre til en underkendelse.

Reduktioner

Forslaget indebærer også, at Kommissionen bagudrettet kan reducere udbetalinger til medlemsstaterne, såfremt performanceafstemningen viser, at realiserede udgifter ikke har et tilsvarende output (for hektarer eller antal projekter). En suspension fra en tidligere performanceafstemning som følge af en diskrepans på mere end 50 % kan ligeledes gøres til en permanent reduktion, hvis medlemsstaten ikke retter op på misforholdet mellem udgifter og output. På samme måde kan suspension som følge af manglende fremgang mod milepælene ved performancegennemgangen i sidste ende gøres til en permanent reduktion, hvis medlemsstaten ikke gennemfører den pålagte handlingsplan tilfredsstillende.

Underkendelser

Såfremt Kommissionen konstaterer alvorlige mangler i en medlemsstat myndighedsstrukturer, kan der i sidste ende meddeles underkendelser. Reglerne herfor er kun i meget begrænset omfang beskrevet i forordningsudkastene og ventes nærmere fastsat i delegerede retsakter.

Én revision

Kommissionen introducerer begrebet én revision (single audit) i forslaget.

Det betyder, at Kommissionens revision i højere grad vil kontrollere certificeringsorganets arbejde i stedet for som i dag, hvor Kommissionen gennemfører egne revisioner af medlemsstaternes administration af de forskellige støtteordninger.

Kommissionen forbeholder sig dog ret til at gennemføre egne revisioner med det formål at kontrollere, om administrativ praksis er overholdt, om de afholdte udgifter er i overensstemmelse med det output, der er rapporteret i de årlige resultatrapporter, om certificeringsorganets arbejde er udført som krævet, og om betalingsorganerne overholder akkrediteringskravene.

I den nuværende forordning er der regler for, hvordan udbetalingsorganerne skal agere overfor støttemodtagere. For eksempel når det handler om at inddrive uretmæssigt udbetalte beløb fra støttemodtagere. Disse regler er udgået af forslaget. Det vurderes, at Kommissionen ikke længere vil regulere disse forhold i detaljer. Det bliver i stedet op til medlemsstaterne at definere disse forhold i den strategiske plan for landbrugspolitikken, der godkendes af Kommissionen. Det bliver op til certificeringsorganet at kontrollere, at medlemsstaterne efterlever egne regler inden for den godkendte strategiske plan for landbrugspolitikken og overordnede EU-regler.

Kontrol- og sanktionssystem (generelle regler)

Medlemsstaterne skal indenfor rammerne af den fælles landbrugspolitik vedtage lovgivning og administrative procedurer, som sikrer en effektiv beskyttelse af Unionens finansielle interesser. Som noget nyt indebærer dette, at medlemsstaterne ud fra rammer fastsat af Kommissionen skal udforme kontrol- og sanktionssystemer. Kontrolsystemet skal sikre, at uregelmæssigheder og svig forebygges, afsløres og berigtiges. Sanktionerne skal være effektive, præventive og proportionale.

Integreret forvaltnings- og kontrolsystem

Medlemsstaterne skal fortsat opretholde et integreret administrations- og kontrolsystem (IACS) til anvendelse ved forvaltning af støtte til arealer og dyr. Systemet skal også omfatte et satellitbaseret arealmonitoreringssystem. Medlemsstaten skal årligt foretage en kvalitetstest af monitoreringssystemet i overensstemmelse med en metode, der bliver fastsat for hele EU. Hvis testen viser svagheder i systemet, skal medlemsstaten iværksætte korrigerende foranstaltninger eller udarbejde en handlingsplan for disse foranstaltninger.

Medlemsstaten skal senest 15. februar i det efterfølgende kalenderår sende en kvalitetsrapport til Kommissionen. Hvis det er relevant, skal den indeholde en tidsplan for de korrigerende foranstaltninger.

Desuden får medlemsstaterne pligt til at lagre og dele data for at dokumentere de opnåede resultater og målsætninger. Data skal gemmes og kunne tilgås i medlemsstatens digitale databaser. Det skal kunne ske i det seneste og de ti foregående kalenderår.

Kontrolsystemer og administrative sanktioner i forhold til konditionalitet

Konditionalitet dækker over regler, som skal være overholdt for at modtage areal- og dyrebaseret landbrugsstøtte. Konditionaliteten er nærmere beskrevet i notatet om forordningsforslaget vedrørende strategiske planer for landbrugspolitikken. Principperne fra det nuværende system med krydsoverensstemmelse om kontrol og sanktioner bliver videreført. Medlemsstaterne skal etablere et kontrolsystem, der sikrer, at ansøgerne opfylder kravene til konditionalitet. Medlemsstaterne skal årligt gennemgå effektiviteten af kontrolsystemet. Dette skal blandt andet ske ved at gennemføre fysisk kontrol hos støttemodtagerne. Andre kontrolsystemer er mulige og kan afhænge af, hvilke regler og standarder indenfor konditionaliteten, der er tale om. Kontrollen skal dog mindst være på niveau med den fysiske kontrol.

Populationen, der bliver udtaget til kontrol, skal omfatte mindst 1 % af støttemodtagerne inden for den pågældende støtteordning omtalt i de strategiske planer for landbrugspolitikken. Populationen bliver valgt ud fra princippet om risikobaseret udvælgelse, men skal også indeholde et vist element af tilfældig udvælgelse. Samme princip anvendes i dag.

Manglende overholdelse af konditionalitet medfører sanktioner til den enkelte støttemodtager. Den manglende overholdelse skal kunne føres direkte tilbage til støttemodtageren og skal vedrøre enten støttemodtagerens landbrugsaktivitet eller bedriftens areal.

Når medlemsstaten beregner en nedsættelse af tilskuddet eller en udelukkelse, er det forventningen, at den skal tage hensyn til, hvor alvorlig, omfattende, varig og hyppig den konstaterede manglende overholdelse er. Hvis der er tale om manglende overholdelse på grund af forsømmelighed, skal sanktionen i form af støttenedsættelse generelt udgøre 3 % af det totale beløb, der er søgt støtte til.

Formandskabets ændringsforslag

Formandskabets ændringsforslag genindfører blandt andet bestemmelsen om, at medlemsstaterne skal begrænse antallet af godkendte betalingsorganer under hensyn til deres forfatningsmæssige bestemmelser, ligesom det er gældende i den nuværende forordning. Formandskabet foreslår også i deres ændringsforslag, at der etableres en overgangsperiode for medlemsstater, før arealmonitoreringssystemet skal anvendes i den kommende reformperiode. Formandskabet foreslår, at overgangsperioden kan være til 2024, men at dette skal afklares nærmere.

Derudover foreslår formandskabet, at administrative støttenedsættelser som følge af misligholdelse af konditionalitetskrav kan fastsættes til at være enten 1, 3 eller 5 % afhængigt af alvorlighed m.v. Dermed gives der mere fleksibilitet i forhold til Kommissionens forslag om at støttenedsættelsen bør være på 3 % som en generel regel, eller i gennemsnit. Støttenedsættelsen skal finde sted, hvis der er misligholdelse på bedrifter, som indgår i populationen udtaget til kontrollen af konditionalitet. Hvis der anvendes satellitbaseret kontrol på nogle af kravene omfattet af konditionalitet, hvorved kontrolpopulationen for disse krav i princippet omfatter alle, vil det ligeledes være muligt at eventuelle overtrædelser alene skal føre til støttræk for den population af bedrifter, som sideløbende udtages til den

normale 1 % fysiske kontrol. Formandskabet foreslår med henblik på videre drøftelse, at mindre bedrifter skal undtages støttenedsættelser.

Formandskabet foreslår, at kravet om en højere procentvis støttenedsættelse i situationer med overlagte tilfælde af misligholdelse slettes, idet muligheden for at eftervise, om der er tale om overlagt misligholdelse har vist sig svært. Formandskabet foreslår, at der indsættes en mulighed for en højere bagatelgrænse for støttenedsættelse (fra 100 € til eventuelt 250 €) for overtrædelser af konditionalitet.

Det foreslås også fra formandskabet, at medlemsstaterne får længere tid til at udarbejde elementerne i de årlige kvalitetsrapporter af det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem. Udsættelsen er en til to måneder.

Formandskabet foreslår, at der indsættes en bundgrænse på 2.000 € per år for hvilke landmænd, der omfattes af finansiell disciplin.

Formandskabet præciserer også, at Kommissionen skal informere medlemsstaten om årsagen, hvis Kommissionen ikke længere mener sig i stand til at kunne stole på den revision, som certificeringsorganet udfører.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på politisk drøftelse.

Europa-Parlamentets udtalelser

Forslaget behandles i Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg, der er det ledende udvalg.

Landbrugsudvalgets udtalelse

Europa-Parlamentets landbrugsudvalg har den 8. april 2019 stemt om udvalgets samlede udtalelse til forslaget til den horisontale forordning.

Generelt støtter udvalget den performancebaserede tilgang. Udtalelsen indeholder desuden forslag om, at der uden for landbrugsbudgettet skal afsættes 400 mio. € til krisereserven i 2021. Herefter skal der årligt tages højde for beløbet ved fastlæggelsen af det årlige budget. Hvis det er nødvendigt, kan der suppleres med uforbrugte midler og formålsbestemte indtægter i løbet af budgetåret. Der skal dog minimum afsættes 400 mio. € til reserven årligt. I alt kan reserven maksimalt udgøre 1,5 mia. €. Det understreges, at finansiell disciplin kan anvendes som en sidste mulighed til at øge krisereserven. Udvalget ønsker videre, at der skal være en bundgrænse på 2.000 € per landbruger, sådan at en eventuel anvendelse af finansiell disciplin kun omfatter landmænd, som modtager mere end 2.000 € per år. Sluttelig ønsker udvalget, at krisereserven også skal dække risikostyringsinstrumenter under forordningen om den strategiske plan.

Landbrugsudvalget mener, at Kommissionen i højere grad skal have hjemmel til at føre kontrol med medlemsstaterne, hvis der bliver konstateret alvorlige mangler i medlemsstatens forvaltningssystem. Kommissionen kan føre udvidet overvågning med medlemsstaterne, så længe manglerne eksisterer. Udvalget tilføjer også, at medlemsstaternes kontrolsystem skal beskrives i disses strategiske planer. Herudover skal Kommissionen fortsat have mulighed for at pålægge medlemsstaterne procentvise underkendelser (såkaldte flat-rates), hvis det i forbindelse med den årlige regnskabsgodkendelse viser sig, at medlemsstaternes udgifter ikke har et tilsvarende output.

Udvalget lægger også op til, at en række eksisterende regler om medlemsstatens administrative sanktioner, herunder udelukkelse af støttemodtagerne i 3 år, skal opretholdes. Udvalget ønsker også at bibeholde en række specifikke regler om medlemsstatens inddrivelse af uretmæssigt udbetalte beløb.

Endelig lægger udvalgets udtalelse op til, at en række regler skal gennemføres ved hjælp af delegerede retsakter i stedet for de gennemførelsesretsakter, som Kommissionen oprindeligt har foreslået. Det gælder blandt andet for regler om de handlingsplaner, som medlemsstaterne skal udarbejde, hvis de ikke i tilstrækkelig grad følger deres strategiske plan, eller hvis der er alvorlige mangler i forvaltningssystemernes funktion.

Med hensyn til konditionalitet foreslås, at såfremt støttemodtagerne ikke overholder reglerne for konditionalitet, bør støtten reduceres med 10 %. Hvis der har været tale om en bevidst handling bør det koste 15 %. Udtalelsen lægger også op til at støtte skiftet til en resultatbaseret tilgang, baseret på nationale strategiske planer, samt at afrapportering heraf til Kommissionen skal ske hvert andet år, og ikke på årlig basis som Kommissionen har foreslået.

Det er uvist, hvorvidt det nye Europa-Parlament vil arbejde videre på basis af Landbrugsudvalgets udtalelse af 8. april 2019.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Gældende dansk ret omfatter lov om Landdistriktsfonden, jf. lovbekendtgørelse nr. 766 af 19. juni 2017, og lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtteleven), jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018. Dertil kommer en række bekendtgørelser for de enkelte støtteordninger under landdistriktsprogrammet og direkte betalinger.

Konsekvenser

Forslaget til forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik ventes at have statsfinansielle, erhvervsøkonomiske, lovgivnings- og administrative konsekvenser samt konsekvenser for udmøntningen af EU's budget, for miljøet og beskyttelsesniveauet. Eksempelvis vil reglerne om kontrol have administrative konsekvenser, men disse vil afhænge af de konkrete implementeringsvalg. Derudover vil forordningen have miljømæssige konsekvenser i relation til reglerne om konditionalitet, som dog primært fastlægges i forordningen om strategiske planer. Endelig vil forslaget kunne have erhvervsøkonomiske konsekvenser i forhold til spørgsmålet om finansiel disciplin og reglerne om landbrugsreserven.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug), hvor der er indkommet følgende bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer var bekymrede i forhold til brugen af landbrugsreserven. Såfremt reserven kunne benyttes til forebyggende tiltag, frygtede Landbrug & Fødevarer, at der ikke ville være tilstrækkeligt med budgetmidler i landbrugsreserven til pludselige krisesituationer.

Landbrug & Fødevarer bemærker til Kommissionens forslag til den fremtidige horisontale forordning for EU's landbrugspolitik, at høringssvaret skal betragtes som en foreløbig overordnet tilkendegivelse

af Landbrug & Fødevarers holdning til indholdet i den horisontale forordning, da forslaget til forordningen på tidspunktet for afgivelse af hørings svaret endnu ikke var offentliggjort.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det i forhold til finansiering, forvaltning og overvågning af den fremtidige fælles landbrugspolitik i EU er helt afgørende, at der skabes reel regelforenkling og administrativ forenkling, som den enkelte landmand kan mærke. Endvidere er det afgørende, at principperne for kontrol bevæger sig fra et ensidigt fokus på overtrædelse og sanktion til et princip om vejledning og korrektion, at kontrollen ikke hænger sig i bagateller, og at retssikkerheden er i orden for landmanden når der anvendes alternative metoder til den fysiske kontrol.

Landbrug & Fødevarer noterer sig i forhold til forenkling, at det særlige kontrol- og sanktionssystem for de grønne krav forsvinder. Ligeledes noterer Landbrug & Fødevarer, at der fremadrettet kun skal være én revision. Landbrug & Fødevarer finder, at det på nuværende tidspunkt er meget uklart, hvordan der fremadrettet kan skabes reel forenkling for den enkelte landmand. Det er vigtigt, at der kræves konkret og målbar forenkling direkte ude hos den enkelte landmand, og dette bør være et centralt mål, der skal følges op på i de strategiske planer. Landbrug & Fødevarer bemærker, at der generelt lægges op til, at medlemslandene i højere grad selv skal beslutte, hvordan kontrolsystemerne skal se ud. I denne forbindelse mener Landbrug & Fødevarer, at det er centralt, at EU-retningslinjerne på dette område sikrer, at der i højere grad skal være mulighed for at have fokus på vejledning og korrektion, og at det ikke bør være muligt at stramme og/eller eskalere sanktionssystemet overfor landmanden i tilfælde, hvor medlemslandene af en eller anden årsag ikke når de mål, der er fastsat i den strategiske plan. Ligeledes bemærker Landbrug & Fødevarer, at det er meget vigtigt, at det ikke får betydning for støtteudbetalingerne til landmanden i tilfælde, hvor Kommissionen suspenderer refusionen af den udbetalte støtte.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at kontrolsystemet for den nye såkaldte "konditionalitet" ligger tæt op ad det eksisterende system for krydsoverensstemmelse. Landbrug & Fødevarer henviser til, at det fremgår, at en støttereduktion for en overtrædelse i udgangspunktet skal være 3 %, og principperne for varslingssystemet ved mindre overtrædelser fortsættes. Generelt ligger disse principper relativt langt fra det generelle princip om vejledning og korrektion frem for sanktioner. Man finder, at der generelt er brug for et væsentligt større råderum for bagatelagtige overtrædelser, end der i dag ligger i varslingssystemet. Endvidere mener Landbrug & Fødevarer, at der også som minimum bør fastsættes et maksimalt loft for, hvor stor en støttereduktion landmanden kan få, og at det bør være muligt at give støttereduktioner på mindre end 3 %.

Landbrug & Fødevarer ser et stort potentiale i at anvende nye teknologier til at gøre både reguleringen og administrationen smartere og enklere for landmanden i fremtiden. Udfordringen med den geospatiale ansøgning, som den er i dag, er, at der er et alt for stort detailfokus. Dette giver ikke mindst problemer på de mere ekstensive arealer, hvor det er nærmest umuligt at forudse støtteberettigelsen af et areal ned til 100 m² nøjagtighed. Det er vigtigt, at denne bagatelgrænse bliver hævet væsentligt i fremtiden. Landbrug & Fødevarer bemærker, at hvis nye teknologier skal anvendes til kontrol og monitorering er det også helt centralt, at det tillades, at der kun kigges på de mere alvorlige sager, så der ikke spildes tid og ressourcer både for landmænd og myndigheder på at håndtere bagatelsager og meget små støttebeløb. Landmandens retssikkerhed skal være i centrum. Der må ikke være tale om 100 % screening og dermed reelt på længere sigt 100 % fysisk kontrol. Det bør til enhver tid være muligt for landmanden at rekvirere et fysisk kontrolbesøg, hvis landmanden er uenig i det kontrolresultat, der er fremkommet ved monitorering. En afgørelse til ugunst for den kontrollerede skal følges op af et fysisk kontrolbesøg, og en afgørelse må ikke alene kunne baseres på elektroniske datafund. Landbrug & Fødevarer mener desuden, at det er vigtigt, at anvendelse af monitorering ikke medfører øgede krav til, at landmanden løbende skal dokumentere. Dette vil give en voldsomt forøget administrativ byrde.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at det er meget positivt, at landbrugsreserven – der erstatter den tidligere krisereserve – fremadrettet ikke skal opkræves på ny hvert år, men at ubrugte midler overføres til det efterfølgende år. Man finder dog, at det fortsat er et problem, at landbrugsreserven kan reableres ved at anvende finansiell disciplin. Dermed er det de samme landmænd, som landbrugsreserven skal bruges til at hjælpe, der kommer til at betale.

Senest har Landbrug & Fødevarer bemærket, at Rådet har arbejdet sig i en positiv retning for så vidt angår diskussionerne om sanktioner i forbindelse med konditionalitet. Det er meget positivt, at der nu lægges op til vandtætte skodder mellem monitoreringskontrol og kontrol af konditionalitet. Helt generelt bør det ifølge Landbrug & Fødevarer være muligt at reducere og/eller helt afskaffe sanktioner i tilfælde, hvor der anvendes monitorering som kontrolform.

Økologisk Landsforening fremhæver betydningen af, at Danmark arbejder for at få det danske forslag om en bruttoarealmodel igennem. Ifølge Økologisk Landsforening vil det skabe stor forenkling for både forvaltningen af arealstøtteordningerne og for landmændene. Det vil være til gavn for natur og biodiversitet i landbrugslandskabet, idet en bruttoarealmodel giver mindre incitamentet til at fjerne småbiotoper fra landbrugsfladen. Det er ifølge Økologisk Landsforening positivt, at den nuværende model med grønningskrav ophører og erstattes af eco-schemes. Det antages, at bruttoarealmodellen vil spille en rolle for hvordan der kan køre en enkel kontrol af eco-schemes tiltag. Det vil ifølge Økologisk Landsforening være væsentligt for forenklingen, at alle grønne areal tiltag samles i søjle I. Økologisk Landsforening mener, at der også skal være mulighed for at understøtte en ekstensiv husdyrproduktion. Denne må i de fleste tilfælde ifølge Økologisk Landsforening forventes at være knyttet sammen med anvendelse af udearealer. Af den årsag så bør den også lægges i søjle I, hvor forenkling blandt andet sikres via introduktion af bruttoarealmodellen.

Økologisk Landsforening gør opmærksom på, at det er af meget stor betydning, at der kan opnås arealstøtte til arealer, uanset om de er bevokset med træer og buske, idet denne vegetation både medvirker til at skabe en C-binding på arealerne og i veddet, og vegetationen gør arealerne mere egnede til husdyr. Det er forkert at udelukke arealer fra støtte som følge af, at de er bevokset med træer, da adgang til egnede afgræsningsmarker og hønsegårde er en integreret del af husdyrproduktionen. Ligeledes er det ifølge Økologisk Landsforening væsentligt for udviklingen af et klimapositivt landbrug, at det kan indrettes med skovlandbrug, uden at det udløser stort bureaukrati. Der er behov for at ændre syn på, hvad der opfattes som landbrugsmæssig drift, idet træer skal ses som en integreret del af landbrugssystemet. Det kan være i form af skovlandbrugssystemer eller træer, der anvendes til foder. Introduktionen af bruttoarealmodellen vil imødekomme behovet, alternativt er der behov for at definere arealkoder til skovlandbrug. Økologisk Landsforening peger også på, at det skal være tilladt at plante skov for egne midler. Efter gældende EU-regler og i forslaget er det kun areal, hvor der er plantet skov med statsstøtte, der opretholder adgangen til landbrugstilskud. Tilplantning med skov er et vigtigt klimatiltag. Økologisk Landsforening mener ikke EU's landbrugspolitik bør stå i vejen for dette. For så vidt angår konditionalitet, så har Økologisk Landsforening vanskeligt ved at se, at der er stor forskel til de nuværende krydsoverensstemmelseskrav.

Økologisk Landsforening er forbeholden overfor at reservere midler til krisituationer. Det vil optage en stor del af budgettet og bidrager ikke til den rette risikostyring i landbruget. Det skal have høj prioritet at vedtage en politik, der danner grundlag for et landbrugssystem, der er robust overfor klimaudsving. Det er ifølge Økologisk Landsforening vigtigere end at sikre midler til krisituationer. Jorde med et højt kulstofindhold er både mere modstandsdygtige overfor tørke og overfor tunge regnfald og storme.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne efterspørger generelt mere information om sammenhængen mellem den strategiske plan, tilpasninger af planen, revision og risiko for suspensioner og underkendelser, samt hvorledes sanktioner fremover skal fastlægges af medlemsstaterne. Den øgede mulighed for satellitbaseret kontrol frem for fysisk kontrol hilses generelt velkommen. I forhold til den nye landbrugsreserve støttes den af en række lande. Flere lande bifalder muligheden for at overføre reserven til næste år velkomment som forenkling, og nogle medlemsstater er positive overfor, at bundgrænsen ved anvendelse af finansiel disciplin fjernes, mens andre lande – ofte med mange mindre landbrug – ønsker bundgrænsen uændret. Endelig mener en række medlemsstater, at ikke-brugte midler i 2020 skal føres tilbage til de landmænd, der året før bidrog til, at reserven blev dannet.

Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger betydelig vægt på, at drøftelser vedrørende den fælles landbrugspolitik ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme (MFF), idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 % af EU's BNI.

Regeringen lægger generelt vægt på, at reformen af EU's landbrugspolitik bidrager til en modernisering af den fælles landbrugspolitik med fokus på udvikling af en fortsat markedsorienteret, bæredygtig og konkurrencedygtig landbrugssektor. Regeringen arbejder for, at landbrugssektoren styrkes gennem et velfungerende indre marked, hvor markedsforvridende koblet støtte reduceres, og hvor der er fortsat fokus på det globale marked og på innovation og udvikling, herunder af bioøkonomien.

Regeringen støtter den resultatbaserede tilgang til landbrugspolitikken frem for en tilgang baseret på overholdelse af detaljerede krav. Regeringen arbejder for en forudsigelighed i administrationen af den resultatbaserede tilgang, hvor kriterier for godkendelse af planer og resultater er klare og tager højde for blandt andet naturlige udsving i landbrugsdriften.

Regeringen arbejder for, at den fælles landbrugspolitik i øget omfang kan bidrage til at understøtte EU-målsætninger indenfor miljø og klima mv., samt at der sikres lige konkurrencevilkår på tværs af EU's medlemsstater.

Regeringen arbejder ligeledes for at sikre en mere omkostningseffektiv og enkel administration i medlemsstaterne og byder i den forbindelse forenklingen af administration af landbrugsreserven velkommen. Regeringen støtter, at ubrugte midler i landbrugsreserven fremover overføres til det efterfølgende år, da det giver en betydelig forenkling. Regeringen arbejder for, at landbrugsreserven finansieres af alle landmænd, der kan modtage midler fra landbrugsreserven. Regeringen ønsker endvidere et loft for reservens størrelse.

Endvidere arbejder regeringen for en forenkling af landbrugspolitikken for støttemodtagere og administration, blandt andet gennem brug af muligheder i ny teknologi som monitorering af støttearealer og en mere omkostningseffektiv kontrol.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været skriftligt forelagt partigrupperne den 7. juni 2019 (og efterfølgende Folketingets Europaudvalg) forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. maj 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. maj 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. april 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. april 2019, jf. oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. april 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. marts 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. marts 2019, jf. oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 25. januar 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. januar 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 17. januar 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. december 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. december 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. november 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. november 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 5. oktober 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. oktober 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 27. september 2018.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2018.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 27. juni 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets den 13. juni 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2018.

Endelig har Kommissionens meddelelse om fremtidens landbrugspolitik været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. marts 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 19. marts 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 16. marts 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. februar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. februar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. februar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. januar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29. januar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. januar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. december forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2017, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. november 2017.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

**4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter, (EU) nr. 228/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i Unionens fjernområder og (EU) nr. 229/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav
KOM (2018) 394**

Revideret genoptryk af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2019. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har den 1. juni 2018 offentliggjort sit forslag til en ændring af den fælles markedsordning for landbrugsprodukter for perioden 2021-2027, som foretager ændringer i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter og forordningerne om foranstaltninger på landbrugsområdet for EU's fjernområder og de Ægæiske Øer. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på politisk drøftelse.

Baggrund

Kommissionens forslag KOM(2018)394 om ændring af forordning (EU) nr. 1308/2013 om oprettelse af en fælles markedsordning for landbrugsprodukter, forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer, forordning (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter og forordning (EU) nr. 228/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet i Unionens fjernområder og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 247/2006 og (EU) nr. 229/2013 om særlige foranstaltninger på landbrugsområdet til fordel for de mindre øer i Det Ægæiske Hav og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1405/2006 udgør en del af det samlede forslag til reform af den fælles landbrugspolitik for perioden 2021-2027.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 43, stk. 2 og skal behandles efter proceduren for den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på politisk drøftelse.

Formål og indhold

Den gældende fælles markedsordning for landbrugsprodukter fastsætter regler under den fælles landbrugspolitik i EU for blandt andet markedsunderstøttende tiltag som for eksempel opkøb til intervention, muligheden for at yde støtte til privat oplagring, eksportrestitutioner, handelsnormer, herunder vin og geografiske betegnelser for vin, samt regler for etablering af producentorganisationer, støtte til producentorganisationer for frugt og grønt, støtte til skolemælk og skolefrugt, samt muligheden for ekstraordinære tiltag ved for eksempel tab af forbrugertillid eller dyresygdomme.

Forslaget indeholder en ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 om den fælles markedsordning for landbrugsprodukter. Forslaget omfatter også ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer samt om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 251/2014 om definition, beskrivelse, præsentation, mærkning og beskyttelse af geografiske betegnelser for aromatiserede vinprodukter.

Forslaget opretholder i det store hele den eksisterende fælles markedsordning, idet nogle støtteordninger, som forudsætter nationale gennemførelsesplaner, overflyttes til en ny forordning om strategiske planer for landbrugspolitikken. Dette gælder støtteordninger vedrørende producentorganisationer for frugt og grønt, biavl, olivenolie, vin og humle. Denne overflytning er nærmere beskrevet i notatet om den nye forordning om strategiske planer for landbrugspolitikken.

Ordningsen med støtte til uddeling af skolefrugt og skolemælk vil forblive i den fælles markedsordning. Bestemmelserne om støtte til uddeling af frugt og grønt og mælk og mejeriprodukter i skoler er ikke væsentligt ændrede.

Ydermere indgår en afskaffelse af eksportrestitutioner (eksportstøtte). Kommissionen foreslår således en ophævelse af reglerne om eksportstøtte i forlængelse af WTO-aftale herom.

Derudover foreslås bestemmelserne om sukker ophævet i det omfang, de vedrører det nu ophørte system for sukkerkvoter. Produktionen af sukker skal dog fortsat være baseret på aftaler mellem avlerne og sukkerproducenterne

Kommissionens forslag fastsætter regler om kontrol af handelsnormer, herunder at vin med beskyttet geografisk betegnelse og vin med beskyttet oprindelsesbetegnelse overføres til forordningen om den fælles markedsordning som en konsekvens af, at den specifikke forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik forventes foreslået ophævet og afløst af en ny forordning.

Reglerne om intervention og privat oplagring foreslås uændrede. Bestemmelserne om mulighed for særlige kriseforanstaltninger foreslås ikke ændret. Det skal bemærkes, at den såkaldte krisefond, som indgår i forslag til den horisontale forordning (forslag om forordning om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik) foreslås tilpasset, så der bliver mulighed for at overføre ubrugte midler til efterfølgende år. Dette er også beskrevet i et notat om forslaget til den horisontale forordning.

Forslaget indeholder en række forslag vedrørende vinsektoren. Desuden foreslås en mindre udvidelse for de berørte medlemslande (ikke Danmark) til at forøge arealet, hvortil der kan gives plantningsretigheder til vin. Forslaget indeholder en lempelse af reglerne om, hvilke sorter der må anvendes til vinproduktion med henblik på bedre at kunne anvende sorter med en højere resistens mod sygdomme. Herunder foreslås, at kravet om, at vin med beskyttet oprindelsesbetegnelse (BOB) kun kan produceres på sorter af arten *Vitus vinifera*, ophæves.

Der vil desuden blive indført en definition på produkterne de-alkoholiseret vin og delvist de-alkoholiseret vin. Yderligere vil Kommissionen foreslås bemyndiget til at etablere en databank med data fra prøver indsamlet af medlemsstaterne med henblik på at forbedre indsatsen mod svindel med oprindelsen af vin. Endvidere har det tidligere østrigske og nuværende rumænske formandskab efter

opfordringer fra en række delegationer foreslået en obligatorisk mærkning af vin med nærings-indhold og ingrediensliste.

Med forslaget foretages en række ændringer i reglerne om procedurerne for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB) og beskyttede geografiske betegnelser (BGB) for vin, som er reguleret i forordning (EU) nr. 1308/2013, samt i procedurerne for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser (BOB), beskyttede geografiske betegnelser (BGB) og garanteret traditionelle specialiteter (GTS) for fødevarer og landbrugsprodukter, der er reguleret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012. Forslaget indeholder også en bestemmelse om, at beskyttelsen af beskyttede registrerede betegnelser også omfatter varer i transit og varer, der sælges via internettet.

Endeligt foreslås det, at aromatiserede vinprodukter samt andre alkoholholdige drikkevarer tilføjes til bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012, der er listen over produkter udenfor Traktatens bilag 1, men som falder under forordningens anvendelsesområde.

Formandskabets ændringsforslag

Det østrigske og efterfølgende det rumænske formandskab har udarbejdet reviderede udgaver af forslaget til brug for den videre forhandling. På vinområdet genindfører formandskabet blandt andet forbuddet mod anvendelse af 6 sorter under *Vitis Labrusca* til vinproduktion, som Kommissionen ellers havde foreslået ophævet, og det foreslås, at der indføres krav om mærkning af vin med næringsindhold og ingrediensliste, hvor næringsindhold kun angives som energiindhold og oplysninger om ingredienslisten kan gives ved link til elektroniske medier. Det foreslås desuden, at det i olivenoliesektoren vil være muligt for et producentmedlemsland at kunne fastsætte handelsnormer med henblik på at stabilisere markedet. En sådan regel findes allerede for vin.

Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på politisk drøftelse.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets landbrugsudvalg har den 1. april 2019 stemt om udvalgets samlede udtalelse til forslaget til den horisontale forordning.

I ændringsforslaget foreslås udvidede muligheder for offentlig intervention, som skal omfatte flere sektorer herunder svinekød, får (lammekød) og hvidt sukker og at grænseværdierne for, hvornår interventionsopkøb udløses, justeres i forhold til inflation. Det foreslås også, at ris bliver omfattet af støtte til privat oplagring. Ordningen for plantningsrettigheder for vin foreslås forlænget til 2050 i stedet for som nu til 2030. Det foreslås videre, at der etableres handelsnormer for oksekød, fårekød, svinekød, ris og honning samt for mælk og mejeriprodukter. Dertil, at dyrevelfærd også kan indgå som et krav omfattet af handelsnormerne. Derudover ønskes det, at producentorganisationer mv. kan regulere udbuddet af alle produkter med beskyttet geografisk oprindelse og ikke kun ost, vin og skinke. Det foreslås desuden, at der indføres krav om mærkning af vin med næringsindhold og ingrediensliste, der kan være en henvisning til en hjemmeside eller lignende, hvor ingredienslisten fremgår. Endvidere er Udvalget imod at tillade anvendelse af 6 sorter under *Vitis Labrusca* til vinproduktion, som Kommissionen ellers havde foreslået tilladt.

Endvidere ønsker man at styrke landmændenes position i fødevarekæden blandt andet via styrket samarbejde inden for sektorerne. Desuden ønsker Udvalget at landbrugsvarer fra tredjelande kun må indføres, hvis de opfylder de samme krav, som dem der stilles til EU's egen produktion. Endelig fore-

slås det, at der under krisebestemmelserne indføres en ny bestemmelse, der giver mulighed for at yde støtte til frivillig reduktion af produktionen. Der ønskes i den forbindelse mulighed for, at produktionsbegrænsning kan gøres obligatorisk, hvis frivillig reduktion er utilstrækkeligt. Ligeledes ønskes det, at Kommissionen for perioden 2021-2027 udarbejder en aktionsplan for håndtering af kriser. Endelig foreslår Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg, at plantebaserede produkter ikke må bære betegnelser som ”pølse”, ”bøf”, ”burger” m.fl. Udvalget ønsker en klarere definition af, hvad der er henholdsvis kød- eller plantebaserede produkter.

Det er uvist, hvorvidt det nye Europa-Parlament vil arbejde videre på basis af Landbrugsudvalgets udtalelse af 1. april 2019.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles landbrugspolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Gældende dansk ret omfatter lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget m.v. (landbrugsstøtteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 231 af 22. marts 2018. Lov om fødevarer, jf. lovbekendtgørelse nr. 43 af 12. januar 2016 med den ændring, der følger af § 62 i lov nr. 1715 af 27. december 2016.

Konsekvenser

Forslaget ventes ikke at få erhvervsøkonomiske, lovgivningsmæssige og administrative konsekvenser ud over de statsfinansielle. Der forventes heller ikke konsekvenser for udmøntningen af EU's budget bortset fra budgetrammen til uddeling i uddannelsesinstitutioner, og der forventes heller ikke konsekvenser for miljøet og beskyttelsesniveauet.

Statsfinansielle konsekvenser

Den samlede årlige budgetramme til uddeling i uddannelsesinstitutioner af frugt, grønt, mælk og mejeriprodukter er reduceret fra 250 mio. € i den gældende forordning med knap 12 % til 220,8 mio. €, da budgettet er nedsat med et beløb svarende til den britiske andel. Forholdet mellem tildeling til henholdsvis skolefrugt og skolemælk er fortsat 60 % til skolefrugt og 40 % til skolemælk. For Danmark indebærer det, at den budgetmæssige tildeling vil falde fra 4,7 mio. € til 4,3 mio. € ud fra tal fra 2017/2018.

Med forslaget nedsættes støtte til landbrugsaktiviteter i EU's fjernområder (de franske oversøiske departementer, Azorerne og Madeira) samt støtten til de Ægæiske Øer på lige fod med øvrige dele af budgettet med 3,9 % ved sammenligning af 2020 og 2021.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i § 2-udvalget (landbrug) og Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg. Der er kommet følgende hørings svar:

Landbrug & Fødevarer er tilfredse med, at store dele af den eksisterende markedsordning videreføres i Kommissionens forslag, og at ændringerne primært vedrører overflytning af bestemmelser til andre retsakter, herunder bestemmelserne om støtteordninger til producentorganisationer for frugt og grønt, der overflyttes til forordningen om strategiske planer for landbrugspolitikken.

I forhold til forslagetets øvrige ændringer vurderer Landbrug & Fødevarer disse som konsekvenser af politikområder, man allerede er nået til enighed om tidligere. Eksempelvis er forslaget om afskaffelse af eksportrestitution en følge af ministerbeslutningen indgået på WTO-ministerkonferencen i Nairobi i 2015 om udfasning af landbrugseksportstøtte, og Landbrug og Fødevarer støtter denne globale afvikling af eksportstøtten. Samtidig er det vigtigt, at det sikres, at andre af EU's handelspartnere sikrer tilsvarende afvikling af deres egne eksportstøtteordninger i overensstemmelse med WTO.

I forhold til sikkerhedsnettets bestemmelser for mejeriprodukter bakker Landbrug & Fødevarer op om de eksisterende ordninger for intervention og privatoplagring. Landbrug & Fødevarer foreslår desuden, at det under perioder med ubalance imellem priserne på smør og skummetmælkspulver skal være muligt for Kommissionen at basere opkøbsprisen på en kombination af skummetmælkspulver og smør. Dette med henblik på at sikre, at sikkerhedsnettets fungerer effektivt i perioder, hvor der er behov for at lægge en bund i markedet, og samtidigt at sikkerhedsnettets ikke aktiveres i perioder, hvor der ikke er brug for det.

Landbrug & Fødevarer støtter Europa-Parlamentets ændringsforslag om at give mulighed for opkøb til intervention for grise- og fjerkrækød set i lyset af Brexit og truende husdyrsygdomme såsom afrikansk svinepest og ved udbrud af fugleinfluenza. I tilfælde af et hårdt Brexit eller et stort sygdomsudbrud, vil opkøb til intervention kunne lægge en bund i markedet for henholdsvis grise- og fjerkrækød. Som det gælder for opkøb af mejeriprodukter, bør Kommissionen have beføjelser til stramt at styre interventionsmekanismen, således der ikke skabes mulighed for spekulation til produktion til interventionsopkøb.

Det bemærkes videre, at Landbrug & Fødevarer ikke støtter udvidelse af muligheden for udbudsregulering. Ligeledes skal krisebestemmelserne ikke udvides til, at finansiere frivillig reduktion af produktionen. Der skal således ikke være mulighed for obligatorisk produktionsbegrænsning, da det til stighed selv bør være markedet, der regulerer. Således er Landbrug & Fødevarer meget uenige med Europa-Parlamentets landbrugsudvalg på dette punkt.

Landbrug & Fødevarer kan ikke støtte, at der arbejdes for, at "kriseforanstaltninger også kan omfatte forebyggende indsatser ved for eksempel plante- og dyresygdomme", idet det ikke er klart, hvad det får af konsekvenser for de tilbageværende midler til at håndtere de almindelige krisesituationer, der måtte opstå i løbet af et år. Såfremt der vil blive arbejdet for sådanne forebyggende indsatser, må det forudsættes, at der afsættes yderligere midler hertil. Det er helt afgørende, at der i den nye 7-årige MFF er minimum samme niveau af midler til almindelig krisehåndtering som p.t.

Landbrug & Fødevarer støtter ikke Europa-Parlamentets ønske om yderligere handelsnormer på landbrugsvarer.

Økologisk Landsforening vil ikke gå ind i de tekniske detaljer i forhold til markedsordningen for landbrugsprodukter, men i stedet gøre opmærksom på, at foreningen mener, at der er behov for en markant omstilling af EU's landbrugspolitik, som indebærer, at mindst 50 % af budgettet omstilles fra passiv produktionsstøtte til betaling for fælles goder. Økologisk Landsforening gør opmærksom på dette, eftersom det må forudses at påvirke, hvilke markedsordninger der er plads til, og hvordan de indrettes. Økologisk Landsforening er af den opfattelse, at det haster med at omlægge systemet fra passiv produktionsstøtte til betaling for fælles goder. Jo længere tid denne omlægning udskydes, jo mere svinder opbakningen blandt EU's borgere til overhovedet at have et EU-budget til landbruget.

EU's borgere efterspørger ifølge Økologisk Landsforening mere økologi, mere plads til natur, rent drikkevand, dyrevelfærd og et landbrug, der har en lavere klimapåvirkning. Det fremgik meget klart af

resultaterne af den offentlige høring som Kommissionen publicerede i juli 2017 om ”modernisering og forenkling af EU's landbrugspolitik”. Der er i den grad behov for at fastholde et budget til landbruget, men det skal anvendes på en ny måde. Det er ikke længere fødevareforsyning, der skal have høj prioritet. Erhvervet har udviklet sig, nu er det de fælles goder, der skal have høj prioritet.

De Samvirkende Købmænd er imod Europa-Parlamentets forslag om at etablere handelsnormer for oksekød, svinekød, mælk og mejeriprodukter. De Samvirkende Købmænd bemærker, at de handelsnormer man kender fra andre varegrupper kun er til besvær – særligt hvis handelsnormerne eksempelvis indeholder mærkningsregler, som ikke er koordineret med de horisontale mærkningsregler. De Samvirkende Købmænd finder ikke, at der er behov for mere lovgivning på området, og at de nævnte varegrupper allerede er omfattet af meget detaljeret lovgivning, herunder også mærkningsregler.

Dansk Erhverv kan umiddelbart ikke støtte Europa-Parlamentets ønske om yderligere handelsnormer på landbrugsvarer. Danske virksomheder er ifølge Dansk Erhverv ofte udfordret af forskellige krav i diverse handelsnormer, og støtter som udgangspunkt derfor ikke flere handelsnormer. På nuværende tidspunkt foregår der et stort evalueringsarbejde med de allerede eksisterende handelsnormer. Evalueringen skal udmønte sig i en rapport. Dansk Erhverv henstiller til, at man først tager stilling til eventuelle nye handelsnormer når rapporten om evaluering af de nuværende ligger færdig.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Overordnet er holdningerne til forslaget blandt andre medlemsstater positive, men nogle medlemsstater er afvisende overfor, at budgettet for skoleordningerne nedsættes med den britiske andel, idet de ønsker den del, som Storbritannien ikke udnytter for indeværende, bliver fordelt mellem de øvrige medlemsstater. For så vidt angår de dele af forordning 1308/2013, der ikke foreslås ændret, vil nogle medlemsstater foreslå, at reglerne for intervention bliver ændret således, at opkøb til intervention til fast pris afskaffes. Andre medlemsstater ønsker, at de såkaldte referencetærskler (prisniveauer for intervention) bliver opdateret, hvilket i praksis vil betyde en forhøjelse og dermed intervention ved højere markedspriser. Endelig er de berørte medlemsstater utilfredse med nedsættelse af støtte til EU's fjernområder og de Ægæiske Øer.

I forhold til forslagene om ændringer i regler for registrering af beskyttede oprindelsesbetegnelser er disse overvejende positivt modtaget. For så vidt angår forslaget vedrørende vinsektoren er en række medlemsstater skeptiske over for forslaget om lempelse af hvilke sorter, der må anvendes til vinproduktion. Endelig har visse medlemsstater på linje med forslag fra Europa-Parlamentets Landbrugsudvalg foreslået, at der indføres krav om mærkning med næringsindhold og ingrediensliste, men at oplysningerne i ingredienslisten kan gives off-label for eksempel ved link til en hjemmeside, hvor oplysningerne er tilgængelige.

Der synes fortsat at være et flertal for at opretholde forbuddet mod visse sorter til vinproduktion, mens der formodentlig vil være accept af, at krydsninger mellem *Vitis vinifera* og andre vitis-arter kan anvendes til produktion af vin med beskyttet oprindelsesbetegnelse.

Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger betydelig vægt på, at drøftelser vedrørende den fælles landbrugspolitik ikke foregriber forhandlingerne om den kommende finansielle ramme (MFF), idet regeringens hovedprioritet for MFF-forhandlingerne er at realisere et samlet udgiftsniveau svarende til 1,00 % af EU's BNI.

Regeringen lægger generelt vægt på, at reformen af EU's landbrugspolitik bidrager til en modernisering af den fælles landbrugspolitik med fokus på udvikling af en fortsat markedsorienteret, bæredygtig

og konkurrencedygtig landbrugssektor med mindre grad af markedsregulering, interventioner og overflødige handelsnormer. I den sammenhæng støtter regeringen fuldt ud en afskaffelse af eksportstøtte, og ser gerne øget markedsorientering af intervention, som bidrager til at sikre, at der ikke sker opkøb til fast pris i en periode med en ellers god markedssituation.

Regeringen arbejder for, at landbrugssektoren styrkes gennem et velfungerende indre marked og fortsat fokus på det globale marked og på innovation og udvikling.

Regeringen støtter den resultatbaserede tilgang til landbrugspolitikken frem for en tilgang baseret på overholdelse af detaljerede krav. Regeringen arbejder ligeledes for at sikre en mere omkostningseffektiv og enkel administration i medlemsstaterne.

Regeringen arbejder for, at den fælles landbrugspolitik i øget omfang kan bidrage til at understøtte EU-målsætninger indenfor miljø og klima mv., samt at der sikres lige konkurrencevilkår på tværs af EU's medlemsstater.

I forbindelse med plante- og dyresygdomme som eksempelvis afrikansk svinepest og fugleinfluenza vil regeringen arbejde for, at kriseforanstaltninger ikke kun fokuserer på kompensation og støtte til den enkelte landbrugere, men også kan omfatte mere generelle sygdomsforebyggende tiltag.

Regeringen er positiv overfor forslaget i relation til vinsektoren og arbejder således for, at reglerne på vinområdet liberaliseres, så det i højere grad er op til producenterne at træffe beslutning om, hvilke sorter de ønsker at anvende.

Regeringen er ligeledes positiv over for ændringer i procedurer i forbindelse med registrering af beskyttede betegnelser, men finder, at reglerne om transit bør svare til reglerne i forordning nr. 2017/1001 om EU varemærker.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været skriftligt forelagt partigrupperne den 7. juni 2019 (og efterfølgende Folketingets Europaudvalg) forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2019.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. maj 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 14. maj 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. maj 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 12. april 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. april 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. april 2019

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 15. marts 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. marts 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 7. marts 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 25. januar 2019 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 28. januar 2019, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 17. januar 2019.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. december 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 17.-18. december 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 6. december 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. november 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. november 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. november 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 5. oktober 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. oktober 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 27. september 2018.

Sagen har været skriftligt forelagt Folketingets Europaudvalg forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 16. juli 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 5. juli 2018.

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg den 27. juni 2018.

Sagen har været forelagt Folketingets den 13. juni 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. juni 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 4. juni 2018.

Endelig har Kommissionens meddelelse om fremtidens landbrugspolitik været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. marts 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) 19. marts 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg 16. marts 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 9. februar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. februar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. februar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. januar 2018 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29. januar 2018, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. januar 2018.

Meddelelsen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. december forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 11.-12. december 2017, jf. samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 30. november 2017.

Notaterne er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg.

5. **Rapport fra højniveaugruppe om sukker KOM-dokument foreligger ikke**

Nyt notat.

Resumé

Markedsituationen i sukkersektoren er påvirket af sukkerkvoternes bortfald oktober 2017. Der har derfor været nedsat en højniveaugruppe om sukker, hvis udkast til rapport nu foreligger. Højniveaugruppen konkluderer, at de værktøjer, der er til rådighed i den fælles markedsordning ikke vil være tilstrækkelige til at tackle overgangsvanskelighederne og anbefaler en række tiltag til at styrke priserne og indkomstsikkerheden for sukkerroeproducenterne. Sagen er på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på orientering fra Kommissionen.

Baggrund

Kommissionen nedsatte i slutningen af 2018 en højniveaugruppe, der skal komme med mulige løsninger på den vanskelige situation, som EU's sukkersektor befinder sig i, efter sukkerkvoternes ophør i oktober 2017. Alle medlemsstater er med i gruppen, og der har endvidere været møder, hvor interessenter fra sektoren var inviteret med. Der har været møder i højniveaugruppen i januar, marts og juni 2019.

Sagen ventes på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 15. juli 2019 med henblik på orientering fra Kommissionen.

Formål og indhold

Sukkerpriserne i EU har været faldende siden sukkerkvoternes ophør ved udgangen af september 2017, og en kraftig stigning i produktionen det første år derefter. I slutningen af maj 2019 var EU-prisen 314 €/ton, hvilket kun er 2 € over den historisk laveste pris i januar 2019. Til sammenligning var prisen i EU i gennemsnit 490 €/ton september 2017, og 347 €/ton i september 2018 et år efter kvoternes ophør. Der er store regionale prisforskelle inden for EU. På regionalt niveau er priserne per ton fra april til maj 2019 i gennemsnit faldet med 10 € i regionen med de store producentlande (Frankrig og Tyskland), steget med 7 € i Nordøsteuropa (herunder Danmark) og steget med 51 € i Middelhavslandene, hvor der produceres mindre sukker, end der forbruges.

Verdensmarkedsprisen lå i begyndelsen af maj 2019 på 325 \$/ton, svarende til ca. 285 €/ton. Kommissionen har understreget, at trenden for verdensmarkedspriserne har været stigende de seneste måneder.

Som følge af de meget lave og fortsat faldende sukkerpriser opfordrede en række syd- og østeuropæiske medlemsstater (Italien, Spanien, Polen, Østrig, Grækenland, Kroatien, Ungarn, Rumænien, Tjekkiet og Belgien) i løbet af 2018 Kommission til at støtte sukkersektoren. På den baggrund nedsatte Kommissionen ultimo 2018 en højniveaugruppe, der skulle komme med mulige løsninger. Udkastet til rapporten indeholder desuden et baggrundskapitel, hvor der redegøres for sukkerreformen fra 2006, den omstruktureringsproces det medførte i medlemsstaterne, strukturen ved sukkerkvoternes ophævelse i 2017 samt udviklingen efter kvoternes ophør. Højniveaugruppen konkluderer i sin rapport, at sukkermarkedet er i en overgangsperiode, hvor der endnu ikke er indfundet en ny balance efter kvoternes ophør.

Nogle medlemsstater finder, at der er behov for tiltag for at afhjælpe situationen, mens andre finder sektoren har behov for mere tid til at tilpasse sig de nye markedsforhold, hvilket også betyder at de fleste anbefalinger ikke afspejler alle medlemsstaters holdninger. De værktøjer, der er til rådighed i den fælles markedsordning 1308/2013, herunder privat oplagring, vil ikke være tilstrækkelige til at tackle overgangsvanskelighederne fra ophøret fra sukkerkvoterne. Højniveaugruppen anmoder om, at Kommissionen undersøger mulighederne for i fremtiden at aktivere den særlige krisebestemmelse i artikel 222 i den fælles markedsordning for eksempel til at dispensere for konkurrenceregler for producentorganisationer, som så vil kunne lave en form for produktionsplanlægning.

I forhold til koblet støtte, hvilket ligesom markedsforanstaltningerne delte vandene mellem medlemsstaterne i højniveaugruppen, anbefales øget overvågning af den koblede støtte i forbindelse med den kommende reform af EU's landbrugspolitik. I rapporten bemærkes dog, at konsekvensanalysen forud for Kommissionens reformforslag fandt, at koblet støtte til sukkersektoren ikke var uden problemer.

Rapporten anbefaler desuden at styrke primærproducenternes forhandlingsposition i prisfastsættningen gennem forskellige tiltag, idet den faldende sukkerpris ikke var afspejlet videre i faldende forbrugerpriser. Blandt forslagene er en styrkelse af producentorganisationer samt øget markedstransparens i form af øgede rapporteringskrav om købs- og salgspriser samt værdidelingsklausuler i kontrakter.

Det anbefales endvidere, at alle aktører styrker risikostyring (eksempelvis forsikringer, gensidige fonde og indkomststabilisering), samt at Kommissionen evaluerer mulige strategier med henblik på at få medlemsstaterne til i højere grad at udnytte risikostyringsværktøjer for at afbøde prisudsving på markedet.

Angående brug af neonikotinoideer i sukkerroedyrkingen anbefales det, at Kommissionen fører strikt opsyn med dispensationerne eventuelt i form af sagsanlæg ved overtrædelser. Desuden fremhæves behov for forskning og udvikling i alternativer.

I forhold til handelsaftaler anbefaler højniveaugruppen, at sukker for det første fortsat ses som et følsomt produkt ved indgåelse af handelsaftaler med store producentlande. Derudover anbefales det, at EU bliver tredjepart i WTO-sagen mod Indien anført af Australien, hvor det vurderes, at den indiske regerings støtte til sin sektor overstiger statsstøttegrænserne.

Endelig anbefaler rapporten, at sukkersektoren og medlemsstaterne udnytter mulighederne i bioøkonomien, strukturfondspolitikken, landdistriktspolitikken og muligvis koblet støtte til at udvikle og beskytte sektoren og forske i klimapåvirkning, alternative sprøjtemidler og en re-orientering til bioøkonomi.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Nærhedsprincippet

Der redegøres ikke for nærhedsprincippet, idet der alene er tale om en orientering fra Kommissionen.

Konsekvenser

Rapporten har ikke i sig selv lovgivningsmæssige, statsfinansielle eller erhvervsøkonomiske konsekvenser eller konsekvenser for beskyttelsesniveauet. Regeringen vil tage konkret stilling til eventuelle konkrete forslags konsekvenser.

Høring

Sagen har været i høring i § 2-udvalget (landbrug) og i Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg.

3F finder, at det er vigtigt at der er en god og stabil sukkerproduktion i EU, og at det skal foregå på en bæredygtig måde, hvor der både tages hensyn til de sociale, de miljømæssige og de økonomiske aspekter. Ligeledes skal der tages hensyn til, at markedsforholdene måske endnu ikke har fundet sit rette leje. 3F mener, at økonomisk støtte til en sektor ikke på lang sigt fremmer en bæredygtig produktion på markedsvilkår. Derfor kan 3F ikke anbefale, at der gives økonomisk støtte for at opretholde en eventuelt ikke økonomisk rentabel sukkerproduktion.

3F kan støtte anbefalinger i rapporten, som beskriver, at sukkersektoren og medlemsstaterne skal udnytte mulighederne i bioøkonomien, strukturfondspolitikken, landdistriktspolitikken og muligvis koblet støtte til at udvikle og beskytte sektoren samt forske i klimapåvirkning, alternative sprøjtemidler og

en re-orientering til bioøkonomi. 3F finder, at der er store muligheder for at fremme en bæredygtig sukkerproduktion i EU, hvis der bliver meget større fokus på de muligheder, som bioøkonomien giver.

Landbrug & Fødevarer og Danske Sukkerroedyrkere bekræfter, at EU's sukkersektor befinder sig i en alvorlig situation med den rekordlave sukkerpris. Sukkerprisen ligger 90 € under EU's referencepris på sukker, hvilket har medført underskud hos sukkervirksomhederne og lave roepriser til roedyrkerne. Dette er resultatet af en øgning af roearealet og sukkerproduktionen i visse lande i EU efter sukkerkvoternes ophør i 2017. Overordnet er det Landbrug & Fødevarer og Danske Sukkerroedyrkeres opfattelse, at markedet må løse udfordringen via en tilpasning af roearealet og sukkerproduktionen.

I forhold til dispensation for konkurrenceregler for producentorganisationer, produktionsplanlægning bemærker Landbrug & Fødevarer og Danske Sukkerroedyrkere, at sukkerproduktionen i de enkelte lande er koncentreret på en eller nogle ganske få sukkervirksomheder. Hvis en form for produktionsplanlægning skal have effekt, skal den således fungere på tværs af landegrænserne. I dag eksisterer der ikke deciderede producentorganisationer i EU, idet det i henhold til landbrugsordningen har været traditionelle dyrkerforeninger, som har varetager dyrkernes interesse. Denne enkle tilgang ønsker Landbrug & Fødevarer og Danske Sukkerroedyrkere at bevare fremfor oprettelse af europæiske producentorganisationer. Landbrug & Fødevarer og Danske Sukkerroedyrkere har vanskeligt ved at se, hvordan en produktionsplanlægning eller begrænsning skal kunne foregå uden en tilbagevenden til en form for kvotesystem, hvilket ikke er ønskeligt.

I forhold til koblet støtte til sukkerroer i visse medlemslande bevirker en konkurrenceforvridning i EU og bør begrænses mest muligt. Dette kommer tydeligt til udsigt i den nuværende situation med den lave sukkerpris og tætte konkurrencesituation. Der kan desuden stilles spørgsmål ved, om den koblede støtte – udover at bevare grundlaget for en uændret sukkerproduktion i nogle lande – kommer landmanden til gavn. Sukkervirksomhederne fastlægger roeprisen med udgangspunkt i, at landmanden modtager en koblet støtte, hvorved roeprisen sættes på et lavere niveau.

Den faldende sukkerpris afspejler sig ikke i faldende forbrugerpriser. Den lave sukkerpris har ikke afspejlet sig i en tilsvarende lavere forbrugerpris. Det rejser spørgsmålet om, hvor godt markedet fungerer på dette område. Et instrument her kan være at sikre en øget markedstransparens i form af øgede rapporteringskrav om købs- og salgspriser samt værdidelingsklausuler i kontrakter. Det skal dog sikres, at de administrative omkostninger balanceres med landmændenes nødvendige behov for at få øget prisinformation.

Landbrug & Fødevarer og Danske Sukkerroedyrkere har vanskeligt ved at se, hvordan risikostyring kan implementeres på en administrativ enkel måde. I dag indgår sukkervirksomhederne og dyrkerforeningerne aftaler om kontraktvilkår og afregningspriserne på roerne, og det må i stedet være op til disse parter løbende at indregne risici i de aftalte vilkår.

Brug af neonikotinoideer til sukkerroer i form af et bejdsemiddel er en velfungerende og målrettet fremgangsmåde til bekæmpelse af skadedyr i sukkerroer, hvor alternative skadedyrssprøjtninger også rammer nyttedyr i marken. Sukkerroer er en ikke-blomstrende afgrøde, og brug af neonikotinoideer i sukkerroer er derfor ikke til skade for bier. Dette er også begrundelsen for, at Miljøstyrelsen har givet dispensation til brug af neonikotinoideer til sukkerroer i Danmark i 2019. Den faglige vurdering og mulighed for at give dispensation til brug af neonikotinoideer bør fortsat ligge hos de nationale myndigheder. Der er i dag store forskelle på, hvilke midler og doser, der er tilladt til brug i de forskellige medlemslande, og det er påfaldende, at dispensation til brug af netop neonikotinoideer fremhæves som en særlig sag, hvor Kommissionen skal føre opsyn med dispensationerne eventuelt i form af sagsanlæg

ved overtrædelser. Det noteres herunder, at der af politiske årsager ikke er givet dispensation til brug af neonikotinoide i flere de toneangivende sukkerproducerende lande i EU.

Sukker bør efter Landbrug & Fødevarers og Danske Sukkerroedyrkeres opfattelse fortsat ses som et følsomt produkt ved indgåelse af handelsaftaler med store producentlande. Desværre er sukker ved flere lejligheder indgået som et handelselement i sådanne aftaler, hvor EU's marked i et vist omfang åbnes for import fra de pågældende lande – senest med den nye Mercosur-aftale. Landbrug & Fødevarers og Danske Sukkerroedyrkeres bakker ligeledes op om, at EU bliver tredjepart i WTO-sagen mod Indien anført af Australien, hvor det vurderes, at den indiske regerings støtte til sin sektor overstiger statsstøttegrænserne. Indien har de seneste par år øget deres sukkerproduktion og er i dag verdens største sukkerproducent med et overskud af sukker til eksport. Indien bør således overholde WTO's regelsæt.

Endelige skal det understreges, at Landbrug & Fødevarer og Danske Sukkerroedyrkerer bakker op om, at der gives støtte til forskning og udvikling i alternativer. Landbrug & Fødevarer og Danske Sukkerroedyrkerer kan støtte, at der ydes støtte til udvikling af sektoren, forudsat at det sker på lige vilkår i alle medlemslandene.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det må forventes, at visse medlemsstater vil udtrykke bekymring over markedssituationen for sukker, mens en mindre gruppe medlemsstater vil argumentere for behovet for at lade sukkersektoren tilpasse sig og finde en ny markedsbalance efter kvoternes ophør.

Regeringens generelle holdning

Regeringen arbejder for at underbygge en markedsorienteret og konkurrencedygtig landbrugssektor og et velfungerende indre marked.

Regeringen mener, at der er behov for at lade sukkersektoren tilpasse sig markedsvilkår efter kvoternes ophør og ser derfor ikke behov for intervention. Regeringen støtter derfor fokus på investeringer i forskning og udvikling af sektoren.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.